

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

İlham

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 017 (5737) 26 yanvar 2019-cu il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Prezident İlham Əliyevin sosial siyasəti prioritetlik təşkil edir

Qaçqın və məcburi köçkünlərə dövlət qayğısı da bu reallığın tərkib hissəsidir

6

"Ermənistan diletant rəhbərliyi ilə yeni Suriyaya çevrilir"

11

Radikal müxalifət - dəyişən heç nə yoxdur

3

Sergey Markov:
"Azərbaycan multikulturalizm dəyərlərini inkişaf etdirən ölkə kimi məşhurdur"

26 yanvar 2019-cu il

Prezident İlham Əliyevin sosial siyasəti prioritetlik təşkil edir

Qaçqın və məcburi köçkünlərə dövlət qayğısı da bu reallığın tərkib hissəsidir

Azərbaycan sosialyönlü dövlətdir və Prezident İlham Əliyev müxtəlif çıxışlarında bu barədə dəfələrlə bildirib ki, Azərbaycanda aparılan siyasətin prioritetlərindən biri onun sosial xarakter daşmasıdır. Belə ki, yürüdülmə siyasətin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşının sosial vəziyyətinin və rifah halının yaxşılaşdırılması və hüquqlarının təmin edilməsi dayanır. O cümlədən, bu, özünü təkcə fikirlərdə deyil, əməli fəaliyyətdə də göstərir. Əhalinin sosial şəraitinin qorunması sahəsində görülən işlərin məcmusu bu barədə deyilənlərə ən yaxşı misaldır. Təkcə son illərdə həyata keçirilən xeyli sayda sosial layihələr Prezident İlham Əliyevin vətəndaşlara, xüsusilə, cəmiyyətin həssas təbəqəsi olan aztəminatlı ailələrə diqqət və qayğısının ən parlaq təzahürüdür.

Son 18 ildə qaçqın və məcburi köçkünlər üçün respublikanın 30-dan artıq şəhər və rayonunda bütün sosial-texniki infraqurruktura malik 102 müasir qəsəbə salınıb ki, bunun da 3-ü ötən il istifadəyə verilib.

Bu mənada, Azərbaycan cəmiyyətinin həssas təbəqəsini təşkil edən qaçqınlar və məcburi köçkünlər hər zaman Prezident İlham Əliyevin qayğısını yüksək səviyyədə hiss ediblər və bu gün də belədir. Son 18 ildə qaçqın və məcburi köçkünlər üçün respublikanın 30-dan artıq şəhər və rayonunda bütün sosial-texniki infraqurruktura malik 102 müasir qəsəbə salınıb ki, bunun da 3-ü ötən il istifadəyə verilib.

Ötən il isə 5800 köçkün ailəsi üçün fərdi evlər, mənzillər tikilib və istifadəyə verilib ki, bu da son illər ərzində rekord göstəricidir. Qeyd edilənlərlə yanaşı, şəhid ailələrinə, Qarabağ müharibəsi əlillərinə 620-dən çox mənzil verilib.

2018-ci ilin dekabr ayının 27-də Sumqayıt şəhərində qaçqın və məcburi köçkün ai-

lələri üçün inşa edilən yaşayış binaları kompleksinin də açılışı olub. Xüsusi memarlıq üslubunda və müasir səviyyədə inşa olunan bu kompleks 1005 qaçqın və məcburi köçkün ailəsi üçün nəzərdə tutulub. Ərazisi 4 hektar olan kompleksdə, ümumilikdə, 12 bina, o cümlədən, səkkizmərtəbəli səkkiz, 15 mərtəbəli dörd bina var. Layihənin icrası zamanı Sumqayıtdakı 12-ci mikrorayonda yerləşən 21 sayılı məktəbə, əlavə olaraq, dördmərtəbəli yeni korpus inşa edilib, məktəbin mövcud binasının fasadı, dam örtüyü tamamilə yenilənib.

Evlərlə, mənzillərlə təmin edilmiş məcburi köçkünlərin sayı artıq 300 minə çatır ki, bu da 55 min ailə deməkdir!

Dekabrın 24-də isə, açılışı olan Abşeron rayonunun ərazisində 1000 məcburi köçkün ailəsi üçün salınmış yeni yaşayış kompleksi də qeyd edilənlərin təsdiqidir. Layihə üzrə 23-ü 42, biri isə 35 mənzilli olan yeddimərtəbəli yaşayış binası inşa olunub. Məktəb və uşaq bağçasının daxil olduğu yeni yaşayış kompleksində digər zəruri infraqurruktur obyektləri - klub-icma mərkəzi, həkim məntəqəsi, ATS binası tikilib, istirahət parkı salınıb, uşaq meydançaları yaradılıb.

Bu siyasət 2017-ci ildə də davamlı xarakter alıb. Belə ki, həmin ilin may ayında Qaradağ rayonunda 1026 məcburi köçkün ailəsi üçün inşa edilən yaşayış kompleksinin təməli qoyuldu. Abşeron rayonunun Masazır, Mehdiabad, həmçinin, Sabunçu rayonunun Ramana qəsəbələrində 470 mənzil məcburi köçkünlərə təqdim edildi. Bununla yanaşı, Heydər Əliyev Fondu tərəfindən alınan 465 mənzilə Binəqədi rayonu, 9-cu mikrorayon ərazisindəki Təcili Tibbi Yardım Stansiyasının yarımçıq binasından məcburi köçkün ailələrinin köçürülməsi başa çatdı.

Statistik rəqəmlərdən də görünən reallıq

budur ki, 2007-ci ildə ölkədəki 12 çadır düşərgəsinin ləğv edilməsi ilə başlanan proses nəticəsində, qaçqın və məcburi köçkünlər üçün indiyədək 3,5 milyon kvadratmetr yaşayış sahəsi olan müasir qəsəbələr və çoxmərtəbəli binalardan ibarət yaşayış kompleksləri salınıb. Evlərlə, mənzillərlə təmin edilmiş məcburi köçkünlərin sayı, artıq 300 minə çatır ki, bu da 55 min ailə deməkdir!

Lakin bu uğurlu sosial siyasət qeyd edilənlərlə də başa çatmır. Belə ki, 300 min qaçqın və məcburi köçkün üçün, ümumilikdə, 102 müasir qəsəbə, 3,5 milyon kvadratmetr yaşayış sahəsi salınıb ki, hər bir qaçqın və məcburi köçkün dövlətin onlara yaratdığı yüksək keyfiyyətli şəraitdən məmnunluqlarını bildirirlər.

Məcburi köçkünlər arasında yoxsulluq həddi son 15 ildə 75 faizdən 12 faizədək azalıb

Bu arada, digər statistik rəqəmlərə müraciət edərkən, onu da qeyd etmək yerinə düşərdi ki, ümumilikdə, bu kateqoriyadan olan insanların sosial problemlərinin həlli üçün indiyədək 7,1 milyard manatdan artıq vəsait xərclənib. Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkişaf Fondu tərəfindən 24 min məcburi köçküne 14,8 milyon manat məbləğində mikrokredit, İqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığın İnkişafı Fondu tərəfindən isə 2 min 74 məcburi köçkün sahibkara 44,3 milyon manat güzəştli kredit verilib. Bu mikrokreditlərin əksəriyyəti kənd təsərrüfatı - əkinçilik, heyvandarlıq, bitkililik, arıçılıq ilə bağlı layihələrə yönəldilib. Ötən dövrdə 200 min məcburi köçkün büdcə təşkilatlarında və digər sahələrdə daimi işlə təmin edilib. Bununla da, məcburi köçkünlər arasında yoxsulluq həddi son 15 ildə 75 faizdən 12 faizədək azalıb.

O cümlədən, Beyləqan rayonunda müvəqqəti məskunlaşmış məcburi köçkün ailə-

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Kürdəmir rayonunun Karrar-Bağman-Böyük Kəngərli avtomobil yolunun tikintisinin davam etdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Avstraliya İttifaqının General-Qubernatoru Piter Kosqrova təbrik məktubu göndərib.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Psixoloji yardım haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 7 dekabr tarixli 1385-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə Fərman imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Kənd təsərrüfatı kooperasiyası haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 28 dekabr tarixli 1420 VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 18 dekabr tarixli 1396 VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Hesablama Palatası haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 28 dekabr tarixli 1425-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Dövlət qulluğu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 7 dekabr tarixli 1386-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Dövlət qulluğu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 29 dekabr tarixli 435 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

ləri üçün bütün zəruri sosial-texniki infraqurruktura olan yeni yaşayış kompleksi inşa edilir. 146 evdən ibarət olacaq qəsəbənin inşası üçün 30 hektar torpaq sahəsi ayrılıb. Mənzillər 12-si birotlaqlı, 73-ü ikiotaqlı, 54-ü üçotaqlı, 7-si dördotaqlıdır. Ərazidə bundan əlavə 150 şagird yerlik məktəb binası, 50 yerlik uşaq bağçası, tibb məntəqəsi, klub-icma mərkəzi və inzibati bina da tikilir. Qəsəbədəki evlərin hər birinin sanitariya qovşağı və 12 sot həyətyanı sahəsi olacaq. Qəsəbədə infraqurruktur işləri də həyata keçirilir. Qeyd edilən bu gerçəkliklər isə, həqiqətdən də, qaçqın və məcburi köçkünlərə dövlət qayğısının kifayət qədər yüksək olduğunu və Azərbaycanın bu səpkidə nümunəvi bir dövlət kimi çıxışı etdiyini əyani təsdiqləyir. Əlbəttə ki, bütün uğurlar, bilavasitə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin istiqamətləndirdiyi məqsədyönlü sosial siyasətinin qarşdakı illərdə daha nəhəng layihələrə imza atacağına stimula verir.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Mehriban Əliyeva işdən ixtisar olunan əməkdaşlarla bağlı göstəriş verdi

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva "Hərbiləşdirilmiş Mühafizə Dəstəsi" MMC-də çalışan və işdən ixtisar olunan əməkdaşların müvafiq işlə təmin edilməsi barədə "Azərenerji" ASC-yə göstəriş verib. SİA xəbər verir ki, 2018-ci il dekabrın 13-də bir qrup şəxs "Hərbiləşdirilmiş Mühafizə Dəstəsi" MMC-də tutduğu vəzifəsindən azad olunması ilə bağlı

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevaya məktubla müraciət edib.

Müraciətin araşdırılması nəticəsində məlum olub ki, 2018-ci il iyulun 3-də Mingəçevir şəhərindəki Azərbaycan İstilik Elektrik Stansiyasında baş vermiş qəza ilə əlaqədar enerji sisteminin dövlət əhəmiyyətli strateji obyektlərində təxribat və terror xarakterli əməllərin qarşısının alınması üçün qabaqqlayıcı

tədbirlər kimi bu obyektlərin mühafizəsinin Daxili İşlər Nazirliyinin Mühafizə polisi tərəfindən aparılması barədə qərar qəbul edilib. "Azərenerji" ASC tərəfindən "Azərbaycan İES" MMC-nin mühafizəsinin zəruri hissəsi Daxili İşlər Nazirliyinə həvalə olunduğundan, Mingəçevir və Varvara Su Elektrik Stansiyalarının mühafizəsinin böyük hissəsi Fövqəladə Hallar Nazirliyi tərəfindən həyata keçirildiyindən, eləcə də "Azərbaycan İES" və bir sıra stansiyalarda ağıllı müşahidə kameraları quraşdırıldığından və hasarlaşdırıldığından bəzi işçilərin ixtisarı barədə qərar qəbul olunub.

Bütün bunlarla yanaşı, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva məsələnin işçilərin əmək hüquqlarının bərpa olunması şərti ilə operativ həllinə və onların müvafiq işlə təmin olunmasına dair göstəriş verib.

Səməd Seyidov: "AŞPA-nın qış sessiyası bizim üçün uğurlu oldu"

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) qış sessiyası bizim üçün uğurlu oldu. Azərbaycan nümayəndə heyətinin səlahiyyətləri tam şəkildə təsdiqlənib. Sessiya müddətində nümayəndə heyətimiz öz işini həmişəki qaydada həyata keçirib. Nümayəndə heyətimizin üzvləri AŞPA-nın vitse-prezidenti, ən böyük Sosialist qrupunun, eləcə də qurumun komitələrinin vitse-prezidenti vəzifələrinə seçiliblər.

Bu fikirləri AŞPA-nın vitse-prezidenti, Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri Səməd Seyidov AZƏRTAC-a müsahibəsində söyləyib.

S.Seyidov qeyd edib ki, qış sessiyası çərçivəsində deputatlarımız müzakirələrdə fəal iştirak edib, çıxışları ilə bizi maraqlandıran məsələlərə mövqelərini bildiriblər. Deputatlarımız Avropa Şurasının baş katibi və Finlandiyanın Prezidentinə bizi maraqlandıran suallarla müraciət ediblər. Onlar cavablarında müsbət mövqə göstəriblər. Azərbaycana qarşı qərəzli mövqeyi ilə tanı-

nan və hər sessiyada ölkəmizin imicini ləkələməyə çalışan Omtziq qurumun baş katibi tərəfindən yerinə oturulub. Baş katib cavab verib ki, Azərbaycanla bağlı kiçik məsələlər siyasiləşdirilməməli və bundan sui-istifadə olunmamalıdır.

Finlandiyanın Prezidenti Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı bildirib ki, bu münaqişənin həlli hamını düşündürməlidir. Azərbaycanın problemi bizə yaxşı tanışdır. Biz bu münaqişənin tezliklə sülh yolu ilə, diplomatik vasitələrlə həllində maraqlıyıq və Minsk qrupu çərçivəsində buna istənilən dəstəyi göstərməyə hazırıq. Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri, Azərbaycan-Avropa əlaqələri bu sessiyada özünün ən yüksək səviyyədə olduğunu göstərdi. Amma təəssüf ki, bu qurumda ölkəmiz əleyhinə işləyən qüvvələr də var. Onlar yanvar sessiyası çərçivəsində ölkəmizə qarşı düşünlülmüş, planlaşdırılmış mənfi tədbirlər nəzərdə tutmuşdular.

Azərbaycan Prezidentinin xarici siyasəti, bizə verdiyi tövsiyələr, ölkəmizdə gedən proseslər bizə kömək etdi, güc verdi. Azərbaycan hökuməti-

nin, Milli Məclisin, nümayəndə heyətimizin birgə fəaliyyəti, beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələr belə qüvvələrin məkrli planlarının həyata keçməsinin qarşısını aldı.

Azərbaycan bu sessiya ərzində istədiyi, düşündüyü fəaliyyəti reallaşdırdı. Nümayəndə heyətimizin fəaliyyəti nəticəsində ölkəmizlə bağlı mənfi fikirlərin, ona qarşı mənfi münasibətlərin azaldığını gördük, erməni lobbisinin düşündüyü planların gündəmdən çıxarılması istiqamətində uğura nail olduq. Bu sessiyanı, xüsusilə də nümayəndə heyətimizin fəaliyyətini yüksək qiymətləndirirəm. Birgə fəaliyyət həmişə uğurlara aparır, güc birlikdədir. Əminəm ki, gələn sessiyalarda bu uğurun daha yüksək nəticələrini görəcəyik.

Gürcüstan XİN: Azərbaycan Gürcüstanın strateji tərəfdaşdır və ölkələr arasında müzakirə olunmayan mövzu yoxdur

Qarabağ müharibəsində iştirak etmiş erməni Mixail Avaqyana Gürcüstanın Axalkalaki rayonunun Bağaneş qəsəbəsində büstün qoyulması ilə bağlı məsələ Gürcüstan və Azərbaycan arasında müzakirə olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Gürcüstanın Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuata açıqlamasında bildirilir.

Məlumata deyilir ki, Azərbaycan ilə Gürcüstan arasında müzakirə olunmayan mövzu yoxdur və qeyd edilən məsələ ilə bağlı səfirlər vasitəsilə informasiya mübadiləsi həyata keçirilib. "Azərbaycan Gürcüstanın strateji tərəfdaşdır və ölkələr arasında müzakirə olunmayan mövzu mövcud deyil. Bu, normal ünsiyyət formasıdır və bu mövzu ətrafında ajiotaja səbəb yoxdur", - deyər məlumatda vurğulanır.

Qeyd edək ki, məsələ ilə bağlı Azərbaycanın Gürcüstandakı səfiri Dursun Həsənov bu ölkənin Xarici İşlər Nazirliyində görüş keçirərək büstün açılmasına etirazını bildirib. Eyni zamanda, Gürcüstanın Bakıdakı səfiri Zurab Pataradze Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinə dəvət edilib, iki ölkə arasında mövcud olan strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin ruhuna cavab verməyən bu halın aradan qaldırılmasına dair təxirəsalınmaz tədbirlərin görülməsi tələb olunub.

Sergey Markov: "Azərbaycan multikulturalizm dəyərlərini inkişaf etdirən ölkə kimi məşhurdur"

Azərbaycan özünəməliyyəşdirmə sistemi yaratmağa nail olub. Bu ölkə öz layihələrinin, o cümlədən infrastruktur sahəsində layihələrin maliyyələşdirilməsini öz təmin edir və bu mənada heç kəmdən asılı deyil. AZƏRTAC xəbər verir ki, Rusiya Siyasi Tədqiqatlar İnstitutunun direktoru Sergey Markov bu fikirləri "Moskva-Baku" portalına müsahibəsində söyləyib. O qeyd edib ki, bu gün Azərbaycanda faktiki olaraq urbanistik inqilab gedir, köhnə Bakının yerində açıq səma altında memarlıq muzeyinə bənzəyən yeni möhtəşəm şəhər formalaşır. Bakı müasir urbanistik dünyanın incisidir.

S.Markov deyib: "Azərbaycan multikulturalizm dəyərlərini inkişaf etdirən ölkə və müxtəlif məzhəblərə etiqad bəsləyən xalqların nümayəndələrinin dinc yanaşı yaşaması nümunəsi kimi məşhurdur. Dünyada multikulturalizmin böhran keçirdiyi şəraitdə Azərbaycan bu ideyanın, bu həyat modelinin drayverlərindən biri kimi, global multikultural dünyanın formalaşmasına kömək edir".

Onun fikrincə, Azərbaycan İslam ənənələri ilə Avropa dəyərlərinin qovuşmasının gözəl nümunəsidir. Ekspert deyib: "Bakı Humanitar Forumu artıq çoxdan bəri müxtəlif mədəniyyətlərin nümayəndələrinin qarşılıqlı fəaliyyət göstərdiyi bir məkana çevrilib. Bakının ev sahibliyi etdiyi beynəlxalq tədbirlər - idman tarixində ilk Avropa oyunları, habelə İslam Həmrəylik Oyunları sayəsində Azərbaycan sivilizasiyaların qovuşduğu məkana kimi tanındı. Azərbaycanda mütəmadi olaraq ən müxtəlif sahələrdə beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlərin keçirilməsi turizmin və müvafiq infrastrukturun inkişafı üçün çox yaxşı stimuldur. Bakıda möhtəşəm Heydər Əliyev Aeroportu tikilib. Ən yüksək səviyyəli otellər şəbəkəsi çoxlu sayda qonaqları və turistləri qəbul etməyə imkan verir".

26 yanvar 2019-cu il

Azərbaycan dövlətinin qətiyyətli mövqeyi Ermənistanı təşvişə salıb

Prezident İlham Əliyevin Paşinyana Davosda qoyduğu birmənalı şərt: 7 rayon dərhal qaytarılır və...

Hər bir ölkə öz siyasi lideri ilə tanınır və sözünü deyir. Bu gün Azərbaycan xalqı və dövləti xoşbəxttir ki, müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu Ulu Öndər Heydər Əliyev və bu siyasəti davam etdirən Onun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev kimi qətiyyətli rəhbəri var. Son 16 ilə nəzər salsaq, görürük ki, daxili və xarici siyasətin bütün prioritet istiqamətlərində rəsmi Bakı son dərəcə səmərəli kurs həyata keçirib. Azərbaycan dövlət olaraq inkişaf edib, müstəqillik daha da möhkəmlənib. Çoxlu sayda beynəlxalq layihələrdə Azərbaycan təşəbbüskar və əsas iştirakçı kimi fəaldır. Nəqliyyat-logistika layihələrində Bakının xüsusi yeri vardır. Uzaq Çindən tutmuş, Rusiya və İran da daxil olmaqla, Avropaya qədər geniş bir məkanda Azərbaycanın sosial-iqtisadi, mədəni, geosiyasi, enerji və s. təhlükəsizlik məsələlərində rolu daim yüksəlir. Bunun fonunda Ermənistan ziddiyyətli və uğursuz xarici siyasəti ilə yadda qalıb. İşğalçı ölkənin baş naziri Nikol Paşinyan hakimiyyətə gəldikdən sonra isə, bu proses daha da dərinləşib. Artıq Moskva, Astana və Minsk Yerevanı etibarlı tərəfdaş və ya müttəfiq hesab edə bilmirlər. Çünki N.Paşinyan, sözdə onlarla birlikdə olduğunu deyir, lakin kadr siyasəti və konkret addımları ilə fərqli məqsədlərə malik olduğunu göstərir. Üstəlik, ABŞ-ın Ermənistandakı səfiri deyir ki, onlar ermənilərin siyasi islahatları aparmasına çox kömək edirlər. Uzun müddətdir ki, Rusiyanın havadarlığına sığınmış bir ölkə ağasını dəyişmək qərarına gəlib, onun hansı təşkilatda hörməti ola bilər?

Deməli, Azərbaycana və Ermənistana olan münasibətlərdə fərqlərin olması təsadüfi deyil. Hər bir şeyin öz konkret səbəbi vardır. Bax, bu, ondan ibarətdir ki, Ermənistan işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarını qeyd-şərtsiz azad edir və eyni zamanda, qonşu dövlətlərə olan əsassız ərazi iddialarından birdəfəlik əl çəkir. Bu halda, Ermənistan xilas ola bilər. Erməni siyasi liderləri Ermənistanın xilas olmasını istəyirlərmi? Bu suala cavab aydın deyil.

Azərbaycan Prezidentinin Paşinyanla görüşü erməniləri təşvişə salıb

Davos Dünya İqtisadi Forumu çərçivəsində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan

nın qeyri-rəsmi görüşündən sonra işğalçı ölkədə təşviş yaranıb. Görüşdə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanmasına dair danışıqlar prosesinin cari vəziyyəti müzakirə edilib. Təəccüblüdür ki, Prezidenti İlham Əliyevlə Paşinyan arasında Davosda baş tutan görüşdən sonra erməni baş nazirə qarşı Qarabağ klanının üzvləri tərəfindən kampaniya başlanılıb. Belə ki, başlanılan kampaniya çərçivəsində Serj Sarkisyanın rəhbərlik etdiyi Respublika Partiyasına yaxınlığı ilə seçilən müxtəlif ekspert və siyasətçilər Paşinyanın İlham Əliyevlə görüşünü şübhə altına almağa çalışıblar. Qarabağla bağlı sülh danışıqlarından istifadə edən bu şəxslər Paşinyanın nüfuzuna Prezident İlham Əliyevlə Davosda olan görüşündən sonra zərbə vurmağa cəhd ediblər. Belə ki, erməni politoloq Ayk Marti-

rosyan tərəflər arasında görüşün guya niyə baş tutduğunu anlamadığını deyib: "Bütün bunlarda Ermənistanın faydası nədir? Niyə bununla bağlı informasiya əvvəldən verilmir və ya müzakirələrin məzmunu açıqlanmır? Ter-Petrosyan, Koçaryan və Sarkisyan dövründəki gizliliyin səbəbi bəlli idi. İndi bu, yoxdur. Niyə şəffafılıq şəraitində belə şəffafılıq yoxdur? Niyə görüşlər belə aktivdir? Erməni tərəfi nəyə çalışır?"

S.Sarkisyanın sadıq kadri və hazırda Respublika Partiyasının sədr müavini olan Armen Aşotyan isə hökumətdən Prezident İlham Əliyevlə görüş barədə daha ətraflı izahat istədiyini və bunun xalqın tələbi olduğunu deyib.

Maraqlı məqam odur ki, hazırda Paşinyanı tənqid edən Aşotyan baş nazirdən aşkarlıq tələb etsə də, özü Sarkisyan döne-

mində niyə Qarabağ danışıqlarıyla bağlı aşkarlığın olmasına aydınlıq gətirməyib.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlunun sözlərinə görə, Davos görüşündə tərəflərin Düşənbə görüşündəki müzakirələr davam etdirilib: "Paşinyan Düşənbədə zəif baş nazir idi, çünki Ermənistan parlamenti hələ "Qarabağ klani"nin nəzarətində idi. Ona görə Paşinyan Düşənbədə Prezident İlham Əliyevə qəti bir söz deyə bilməzdi. Buna baxmayaraq, Düşənbə görüşündən sonra atəşkəsin pozulması halları azalıb. Odur ki, Paşinyan buna görə Prezident İlham Əliyevə minnətdar olmalıdır. Əks halda, Paşinyan ciddi problemlərlə üzləşəcəkdi. Rəsmi Bakı Paşinyana dekabrda seçkini rahat şəkildə keçirməyə imkan tanıdı və o, qələbə çaldı, "Qarabağ klani"ni parlamentdən uzaqlaşdırdı. Azərbaycan hakimiyyəti düşündü ki, "Qarabağ klani"ndansa, Paşinyanla danışıqlar aparmaq daha münasibdir. Doğru strategiya idi".

Politoloqun Ermənistanda bu görüşlə bağlı narahatlığı da təbii saydı: "Paşinyanın mövqeyini zəiflətməyə çalışsacaqlar. Qoy olsun. Ermənistanda daxili gərginlik bizim də maraqlarımıza uyğundur. Ona görə də, qoy öz aralarında didişsinsinlər. Biz öz mövqeyimizi müdafiə edək, torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasına çalışsaq, danışıqlar davam etsin, amma Ermənistanın da içərisində qovğa olsun. Mən hesab etmirəm ki, məsələn, Paşinyan Qarabağla bağlı hansısa güzəştə hazırlaşır. Ümumiyyətlə, Paşinyan Qarabağ danışıqlarına hazır deyil. Çünki onu daxildə çox böyük problemlər gözləyir. "Qarabağ klani" da fürsət axtarır ki, ondan intiqam alsın. Amma bütün hallarda, danışıqların baş tutması və bu cür təmaslar əgər Ermənistanda şübhə toxumu yaradırsa, qoy yaratsın. Yeter ki, biz il ərzində torpaqlarımızın azad olunması istiqamətində addımlar ataq".

Paşinyanın qatari getdi...

Diqqətçəkən digər bir məqam var. N.Paşinyan Davos Forumunu tərk edəndən sonra, 25 yanvarda birbaşa Rusiyaya uçacaqdı. Ancaq bu, hələ də təsdiqlənməyib. Lakin maraqlı bir xəbər yayılıb ki, Putinin qrafikində, hələlik, Ermənistan baş naziri Nikol Paşinyanla görüş yoxdur. Bunu Rusiya prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov jurnalistlərə açıqlamasında deyib. "Mənim bildiyim qədər, görüş planlaşdırılmır. Siz bilirsiniz ki, onlar tez-tez telefonla danışıqlar aparır və tez-tez görüşürlər. Cümə günü prezident üçün kifayət qədər dolu gündür. Ona görə də, bilmirik ki, hansı dəyişikliklər olacaq", - deyərək bildirdi. Çox güman ki, o, Azərbaycan Prezidenti ilə apardığı danışıqların detallarını Rusiya prezidenti Vladimir Putinə çatdıracaq. Lakin bütün bunlara baxmayaraq, Paşinyan hələ də anlamır ki, onun qatari çoxdan gedib...

Azərbaycan Prezidentinin qətiyyətli mövqeyi, ərazilərin qaytarılmasında ısrarlı olması işğalçı ölkədə bundan sonra da təşviş doğuracaq. Ona görə də, Ermənistan seçim etməlidir. Əgər Ermənistan əvvəlki qaydada qeyri-sabit, təcavüzkar siyasətini davam etdirəcəksə, cəzasını alacaq.

Bütün bunlar, bir daha təsdiq edir ki, Ermənistanın xilasını yalnız işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarını qeyd-şərtsiz azad edir və eyni zamanda, qonşu dövlətlərə olan əsassız ərazi iddialarından birdəfəlik əl çəkir.

A.SƏMƏDOVA

Bəhruz Quliyev: "Köhnə müxalifət hələ 90-cı illərin eyforiyasından ayıla bilməyib"

"Meydan və küçə təfəkkürlü köhnə müxalifətin siyasi uğur qazanacağı haqqında düşünənlər kökündən yanılırlar. Bu gün radikal qruplar özləri barədə yüksək fikirləri ilə hələ də utopik xeyallardan, nostalji hissələrdən ayrılmaq istəməyib. Bu fikirləri "Səs" qəzetinin baş redaktoru, siyasi ekspert Bəhruz Quliyev müxalifətin mitinqlərinə münasibət bildirərək deyib.

Onun sözlərinə görə, hələ də 90-cı illərin eyforiyasından ayıla bilməyən müxalifət liderlərinin indiki dövrdə də eyni çağırışlar etmələri, o cümlədən, şüar və lozunqlarının dəyişilməməsi əslində, onların bu illər ərzində öz yerlərində addımladıklarının aşkar göstəricisidir: "Baxın, onlar kütləvi mitinqlərdən, itaətsizlikdən, yaxud iğtişaşlardan dəm vururlar. Amma çox

gülməlidir ki, keçmişdə qalmış liderliklər, nirdaş düşüncə tərzini sərgiləyənlər hansı elektoratlara bu iddiadadılar? Dünyanın kosmik əsrdə yaşayıb, tərəqqi etdiyi bir dövrdə özlərini lider adlandıranların küçə, yaxud çayxana müxalifətçiliyi dilində danışmaları müasir ictimai rəyde, eləcə də siyasi cəhətdən təfəkkürləri inkişaf edən insanlarda onlara qarşı istehza hissələri yaradır. Çünki, bu gün həmin müxalifətin hakimiyyətdə olduqları zamanları xatırlayıb. Məhz bu müxalifət iqtidarda olduğu zamanlarda nəinki siyasətə, eləcə də media mənsublarına qarşı nə qədər amansızlıqlar törədiblər, xoşlarına gəlməyən tənqidi yazı və məqalələri, qəzetləri jurnalistlərə zərər yedizdiriblər".

Bəhruz Quliyev digər faktları da xatırladı: "Bu gün çoxlarının yadındadır ki, yenidən hakimiyyət iddiasında olan bu müxalifət rəhbərləri televiziyalarda gedən canlı yayımlara hücum edərək, efiirlərdə özbaşınalıqlar törədiblər, insanları təhqir edərək, döyərək, onları alçaltdılar. Budurmu onların demokratiya uğrunda mübarizə üsulları? Yoxsa ki, onlar yenidənmi həmin hadisələri xalqa yaşatmağı arzulayırlar? Əlbəttə ki, xalq belə müxalifəti heç vaxt dəstəkləməyib və dəstəkləməyəcək də. Çünki xalq sabitliyin, inkişaf və tərəqqinin - mövcud iqtidarın, bu iqtidarın yürütdüyü qətiyyətli, məqsədyönlü siyasətin yanındadır".

Siyasi ekspert əlavə edib ki, eyforiya və total anarxiya üzərində aparılan bənzər siyasətlər hər zaman məhvə, süquta və uğursuzluğa məhkum olub: "Hansı müxalifət partiyası olmasından asılı olmayaraq, eger həmin partiyanın rəhbərliyi "mənəm-mənəmlik" prinsipindən çıxış edirsə, özünü cəmiyyətə zərər, lüzumsuz çıxışları ilə lider kimi təqdim edirsə, habelə izafi eyforiyaya qapılaraq, total anarxiya siyasəti ilə hakimiyyətə gələcəyini hesab edirsə, belələrinin məğlubiyyətləri, hətta deyərdim ki, rüsvayçı məğlubiyyəti mütləqdir. Gördüyümüz kimi, mitinqlər, aksiyalar vasitəsilə daxillərindəki çirkəbləri növbəti dəfə nümayiş etdirən bu "liderlər" bayaq da dediyim kimi, 90-ların həndəvərində var-gəl edirlər və bu var-gəllər, gərmiş faktiki olaraq nəticəsiz qalır. Yeni fakt budur ki, biz, daha öncəki illərdə də bənzər mitinqlərin, həmin mitinqlərdə bənzər ifadələrin səsləndirildiyini görmüşük".

Vüqar Rəhimzadə: "25 ildir dəyişməyən dağıdıcılar yalan vədlərlə insanları bezdirib"

"Fəaliyyətlərinin bütün dövrlərində xalqa, dövlətə xəyanət edən, xarici anti-Azərbaycan dairələrin sifarişlərini yerinə yetirən və Vətən üçün yaxşı heç nə vəd etməzlər". "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru vurğulayıb ki, dağıdıcıların əsas "missiyalarından" biri də sosial şəbəkələrdə "qəhrəmanlıq" etmək, real həyatda reallaşdırma bilmədiklərini virtual aləmdə həyata keçirməkdir: "Bu gün dağıdıcıların "fəal" olduğu sosial şəbəkələrdəki bəzi səhifələrdə 19 yanvar mitinqi "böyük qəhrəmanlıq" kimi qələmə verilir. Lakin insanları bu cür ağ yalanlarla çaşdırmaq mümkün deyil. Müşahidələr göstərir ki, 19 yanvar mitinqi hər zaman olduğu kimi, yenə də uğursuzluqla yadda qalıb. Özlərini və ətraflarında 3-5 nəfəri idarə edə bilməyən "müxalif liderlərin" dövlət idarəçiliyində təmsil olunmaq istəkləri sadəcə olaraq gülcünc görünür".

Dağıdıcı müxalifətin 19 yanvar tarixində keçirdiyi mitinqə münasibət bildiren Vüqar Rəhimzadə qeyd edib ki, bu şou onların zəifliyini, xalq tərəfindən dəstəklənmədiyini sübuta yetirdi: "Dağıdıcıların əsl məqsədi nədir? Xalq, dövlət üçün nə isə etməki? Təbii ki, xeyr. Onların əsl məqsədi erməni lobbisi və anti-Azərbaycan qüvvələr tərəfindən gələn qrantlarla, eyni zamanda, "mühacir biznesi" ilə ciblərini doldurmaqdır. Bunun üçün xalq qarşısında min bir yalan deyir, min bir cildə, dona girirlər. Lakin 25 ildir dəyişməyən dağıdıcılar, şüarlar, çıxışlar, mənəsis və

yalan vədlər artıq insanları bezdirib. Bir sözlə, radikal müxalifət "liderləri" bu Vətən üçün yaxşı heç nə vəd etməzlər".

"İki sahil" qəzetinin baş redaktoru vurğulayıb ki, dağıdıcıların əsas "missiyalarından" biri də sosial şəbəkələrdə "qəhrəmanlıq" etmək, real həyatda reallaşdırma bilmədiklərini virtual aləmdə həyata keçirməkdir: "Bu gün dağıdıcıların "fəal" olduğu sosial şəbəkələrdəki bəzi səhifələrdə 19 yanvar mitinqi "böyük qəhrəmanlıq" kimi qələmə verilir. Lakin insanları bu cür ağ yalanlarla çaşdırmaq mümkün deyil. Müşahidələr göstərir ki, 19 yanvar mitinqi hər zaman olduğu kimi, yenə də uğursuzluqla yadda qalıb. Özlərini və ətraflarında 3-5 nəfəri idarə edə bilməyən "müxalif liderlərin" dövlət idarəçiliyində təmsil olunmaq istəkləri sadəcə olaraq gülcünc görünür".

Vüqar Rəhimzadənin sözlərinə görə, dağıdıcılar öz çirkin niyyətlərinə çatmaq üçün hər yola əl atırlar: "Radikal müxalifət "liderləri" olan bu şoumenlər "xarici dayılarının" sifarişlərini yerinə yetirmək üçün dəridən qabıqdan çıxırlar. Onlar xaricdən aldıkları "sifarişləri" həyata keçirmək üçün Azərbaycanı Suriya, Liviya və digər vətəndaş qarşudurmaşları olan ölkələrin gününə salmağa belə hazırdırlar. Təbii ki, Azərbaycan dövləti, ölkə rəhbər-

liyi və xalq bu çirkin niyyətin baş tutmasına heç vaxt imkan verməyib və verməyəcək. Dağıdıcılar isə 25 ildir dedikləri yalanlara, verdikləri boş vədlərə yalnız özləri qulaq asmaq məcburiyyətində qalırlar".

"İki sahil" qəzetinin baş redaktoru onu da bildirib ki, bu günlərdə xalqımız 20 Yanvar ümummilli Hüzün Günü qeyd etdiyi halda, dağıdıcıların Şəhidlər xiyabanına gələrək bu günü qeyd etmək əvəzinə özbaşınalıq etmək, qarışıqlıq yaratmaq cəhdləri simasızlığın göstəricisidir. Bütün bunlar bir tərəfə, radikal müxalifətin yanvar ayının 19-da mitinq keçirməsi, eləcə də, yanvar 20-də hüzün günündə siyasi şou düzenləyib ictimai sabitliyi pozmaq cəhdləri etməsi ilə azadlıq şəhidlərimizin ruhuna hörmətsizlik etmiş oldu. Düşünürəm ki, buna görə Azərbaycan xalqı heç bir zaman şəxsi maddi maraqlarına görə şəhidlərimizi oyun alətinə çevirməyə çalışın Əli Kərimliyə, onun ətrafındakı dağıdıcılara, Milli Şuraya, Real partiyası və digər radikal düşərgənin təmsilçilərinə yerini göstərəcək, lənətləyəcəkdir.

Azər Həsərət: Milli Şura adı altında fəaliyyət göstərən qruplaşma ölkəmizdəki dayanıqlı sabitliyi pozmağa çalışır

Azərbaycan istənilən şəxsən, o cümlədən siyasi müxalifətin öz etirazını ifadə etməsi üçün təminat verən bir ölkədir. Vətəndaşlarımız da bu təminatdan istədikləri zaman yararlanırlar. Lakin bəzi şəxslər və qurumlar, təsəvvüflər olsun ki, həddini bilməzlik edir, yaradılan şəraitdən sui-istifadə edirlər. Belə davrananlar arasında Milli Şura adı altında fəaliyyət göstərən qruplaşma da gözü deyir. Onların yanvarın 19-da təşkil etdikləri mitinqə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti icazə verdi, təhlükəsizlikləri təmin olundu. Lakin bu insanlar yaradılan əlverişli şəraitdən sui-istifadə etdilər. Mitinqin ardında küçələrdə şüarlar qışqırdılar, hətta yaxınlıqdakı metro stansiyasında qarışıqlıq salmağa cəhd göstərdilər. Bu azmış kimi, 20 Yanvar - Ümumxalq Hüzün Günü Şəhidlər xiyabanını ziyarət edərkən təxribat törətdilər. Ona görə də düşünürəm ki, Bakı şəhərinin rəhbərliyi bu şəxslərin bu cür aksiyalar keçirməsinin qarşısını qanuni yollarla alması məqsəduyğun olar. Əks təqdirdə, bunlar şəhərdə ictimai asayışı

pozacaqlar.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında siyasi şərhçi Azər Həsərət söyləyib.

O deyib: "Ümumiyyətlə, düşünürəm ki, Azərbaycan dövlətinin vətəndaşların öz siyasi iradəsini sərbəst ifadə etmələri üçün yaratdığı şəraitdən kimlərsə sui-istifadə etməsi bütövlükdə demokratikləşmə və liberallaşma siyasətinə ziddir. Maraqlıdır ki, radikallar bunu bildikləri halda ölkədə sabitliyi pozmağa, insanların əsəblərini gərib emosiyalarını tarıma çəkməyə çalışırlar. Bu yolla da çalışırlar ki, Azərbaycan hakimiyyəti bəzi Qərb hakimiyyətləri kimi zora əl atsın. Lakin görürük ki, bizim dövlətimiz o üsullara əl atmır, əksinə, ən radikal pozuculara münasibətdə belə yumşaq davranır, onları mütləq qanun və normalar çərçivəsində intizama dəvət edir. Yeni,

Azərbaycan artıq bir aydan çoxdur ki, dünyanın gözü qarşısında öz etirazçı vətəndaşlarını qanına qəltan edən Fransa kimi davranmır. Yaxud da insanları dərinsinin rəngi qaradığı üçün ayrı-seçkiliyə məruz qoyub "təsədüfən" polis gülləsinə tuş gətirən ABŞ-dakı kimi davranmır".

Siyasi şərhçi bildirib ki, bu gün Azərbaycanda insanların qanunlar çərçivəsində siyasi müxalifət mövqeyindən çıxış etməsi üçün hər cür şərait var. Lakin buna baxmayaraq, özünü Milli Şura adlandıran amorf bir qurumda birləşən siyasi manipulyatorlar - Əli Kərimli və onun kimi artıq çoxdan tükənmiş siyasi oyunbazlar insanları qızıqdırmaq üçün bulandıraraq bəzi tutmağa çalışırlar. Belə insanlara nə dövlət, nə də vətəndaşlarımız imkan verməməlidir ki, Azərbaycanda sabitliyi pozub bizi də Liviyanın, Suriyanın gününə salsınlar. Biz bugünkü sabitliyin əldə edilməsi üçün çox qurbanlar verdik və indi hansısa siyasət dəlləllər o qurbanlar hesabına əldə edilmiş dayanıqlı sabitliyi poza bilməzlər.

Paşinyanın Moskvada uğursuz "İslam dövləti" müqayisəsi

Ermənistanın Baş nazirinə onun müxalifətdə və parlamentin üzvü olduğu dövrdə ölkənin Avrasiya İqtisadi Birliyi və Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatından çıxması məsələsində lobbicilik etməsi və qanunvericilik qaydasında təşəbbüslə çıxış etməsini xatırladı. Avrasiya İqtisadi Birliyinin Moskvadakı baş qərargahında Nikol Paşinyana sual veriblər ki, indi hakimiyyətdə olduğunuz müddətdə bu təşəbbüsün reallaşdırılması ilə bağlı nə düşünürsünüz?

AZƏRTAC erməni KİV-lərinə istinadla xəbər verir ki, sualın heç də münasib olmadığını başa düşən baş nazir uğursuz sayılacaq "İslam dövləti" müqayisəsi aparıb. O deyib: "Əgər biz bu addımların (Avrasiya İqtisadi Birliyi və Kollektiv Təh-

lükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatına üzvlüyün -AZƏRTAC) səhv olduğunu hesab ediriksə, onların düzəldilməsi üçün birdən-birə əks addımların atılması da doğru deyil. Misal gətirirəm. Barak Obama hesab edirdi ki, Corc Buş İraqa qoşun yeritməklə səhv addım atıb. Qoşunları çıxardılar və əvəzində nə baş verdi? "İslam dövləti" yaranırdı. Düşünürəm ki, bu, ibrətəmə bir faktıdır".

Ermənistanın baş naziri əlavə edib ki, onun ölkəsi hər iki təşkilatdan faydalanmalıdır. Lakin rusiyalı ekspertlərinin bu fikirlərinin Moskvadan qorxması ilə bağlı olduğu qənaətinədi. Yerevanda isə Paşinyana müxalif olan qüvvələr bəyan ediblər ki, baş nazirin bütün vədləri kimi, bu təşəbbüsləri də yalnız onun hakimiyyətə gəlməsi məqsədi daşıyır.

Bu ilin "Nəsimi ili" elan olunması təbii ki, diqqətləri Nəsiminin həyat və yaradıcılığına yönəldir. Dahi şair Nəsimini xatırlayırsa, onun ustadı, görkəmli şəxsiyyət Nəimi ni anmaq haqsızlıq olar. Nəsiminin məzarı Vətəndən uzaqda-Hələbdə olsa da, ustadı Nəiminin məzarı qədim Naxçıvanda yerləşir...

Onun həyatı, yaradıcılığı barədə tarixin bizə qoyduğu məlumatlar var: Nəimi Şah Fəzlullah ibn əbu Məhəmməd Astrabadi (Fəzl) təsəvvüfi cərəyan olan hürufiliyin banisi və İrənin ən nəhəng sufilərindən biridir. Hürufilik Fəzl tərəfindən Azərbaycanda XIV əsrin sonlarında bərqərar olur və buradan Türkiyə, İran, İraq, Suriya və müsəlman Şərqi-nin digər ölkələrinə yayılır. Bu təlim türk xalqları içində daha artıq rəqabət doğurmuşdu. Şəmsəddin Məhəmməd ibn Əbd-ür-Rəhman Səhəvinin (XV əsr) "IX əsrin parlaq şəxsiyyətləri" adlı kitabında oxuyuruq: "Adi Əbd-ür-Rəhman olan Nizami Əbu-əl-Fəzl Astrabadi Əcəmi həddən artıq savadlı bir adam idi, nəzm və nəsr sahələrindən yaxşı baş çıxarırdı, Gilan, Səmərqənd və başqa şəhərlərdə ondan ötrü məxsusi qurulan məclislərdə iştirak edirdi. Hürufilər zahidlər kimi həyat keçirir, başlarına ağ keçə papaq qoyurdular. Geniş yayılmış və çoxlu tərəfdar toplamış bu təriqət öz küfrü ilə çığatayların və başqa qeyri-ərəb xalqlarının əksər qismini zəhərləmişdi."

Nəiminin həyatı haqqında məlumatlar çox azdır. Bu barədə olan səhih məlumatları da tədqiqatçılar onun özünün və həmfikirələrinin əsərlərindən götürmüşlər. Şeyx Fəzlullah Nəimi 1339/40-cı ildə anadan olub. Yaxşı təhsil almaq istəyən, uzun müddət həyatda öz yerini tapa bilməyib. Elə vaxt olub ki, o öz dolanışığını papaq tikməklə qazanıb. Ancaq onun elmə həvəsi hər şeyə üstün gəlmiş və o bilik qazanmaqdan ötrü o dövrdə qəbul olunan ənənəyə görə, səyahətə çıxıb. Məlumdur ki, 1369-cu ildə o, İsfahanda olmuş, sonra isə Məkkə, Nişapur və Xorasanı gəzmişdir. Ardıcılığının müqəddəs saydığıları "Cavidanname" ("Əbədiyyət kitabı"), yaxud "Cavidani-Kəbir" ("Böyük əbədiyyət") adlı əsərini Fəzl Şirvanda həbsxanada qələmə almışdır. Onun "Növname" əsərində də zəngin bibliografik məlumatlar var. Burada Nəimi özünün Suriyadan Orta Asiyaya qədər bütün müsəlman dünyasına səfərləri, olduğu şəhərlər, tanış olduğu adamlar, haqda danışır. Burada Bakı, Nişapur, Cəzirə, Mazandaran, Xəzəm, Sufiyan kimi şəhərlərin adları çəkilir. Həmin əsərində

ARAŞDIRMA

Fəzl hər şeydən əvvəl özünün gördüyü yuxuları təsvir edir. Guya o, həmin yuxuları ömrünün son 30 ilində görür. Bu yuxuların məzmunu bir yandan Fəzlin müqəddəsliyini sübut etməyə, digər tərəfdən ardıcılığının əməl etməli olduğu öncəgörmələrin təsvirinə həsr olunub. O peyğəmbərənə yuxularına istinad edərək öz ardıcılığını üsyana səsləyir: "... mən gördüm ki, əlimdə par-par yanan bir qılınc tutmuşam və bir münəcim öz elminə uyğun olaraq, onun üzə-

ilk dəfə Azərbaycanda doğdu. O müqəddəs ölkəmizdən biridir, Elə buna görə də mənə günəşi burdan doğdu.

Bu ölkə Allahın mərhəmətinə nail olub

O, peyğəmbər və müqəddəslər taxtıdır.

Bu vaxta qədər Nəimi sufiliyi öyrənmirdi. O, məşhur sufi şeyxi Şiblinin ardıcılı idi. Nəiminin həyatında Bakının xüsusi rolu olub. Belə ki, o, burada hü-

Qəbri Naxçıvanda olan Nəimi yada düşməyə bilməz...

rində yazıb ki, bir neçə üsyan olacaq. Bu üsyan sözdündən sonra bir neçə dəfə Astrabadi Fəzl sözləri yazılmışdı və həmin qılınc mənim əlimdə idi." Bu dəhşətli yuxu hətta Fəzl Teymurun əlində olsə belə, hürufiləri üsyana səsləyir, Fəzlin əbədi diri olduğundan xəbər verirdi: Cəmədi-əl-ülya ayında çərşənbə gecəsi Borucerdə belə bir yuxu gördüm ki, bir axsaq adam bir nəfəri ardımca göndərirdi ki, mənə edama aparsın... mən gördüm ki, o, aparıb mənə öldürdü, ancaq onu da gördüm ki, mən sağam. Düzdür. Doğrudur." O, həmçinin Fəzlin "oyanış" tarixçəsini, öz təlimini necə yaydığına da təsvir edir. Bir dərviş son nəfəsində Fəzli yanına çağıraraq, artıq dünyanı onun təlimi barədə xəbərdar etmək vaxtının çatdığını söyləyir. Fəzl bundan sonra doqquz ardıcılığını başına yığıb, indiyə qədər hamıdan gizli saxladığı təlimini onlara açıqlayır. Bunlardan dördü ona daha yaxın idi.

Məhəmməd Əli Tərbiyətin "Danışməndane - Azərbaycan" kitabında onların adları çəkilir:

Onun sirtinə vəqif olan dostları Məcid, Mahmud, Kamal Haşimi, Əgər Bül-Həsənlə rastlaşsan, onu da dördüncü say

Zira o bu kitabı onlara vəsiyyət etdi.

Orta əsr müəlliflərinin əksəriyyəti belə bir fikir üzərində birləşirlər ki, Fəzl öz təlimini ilk dəfə Azərbaycanda, Təbrizdə 1386-cı ildə açıqlamışdır. Buna görə də hürufilər Azərbaycanı "Səzəmin-e-rəstaxiz" ("Oyanış yeri") adlandırırlar. Fəzlin ən sədiq tərəfdarlarından olan Əli ül-Əla özünün "Kürsünə" əsərində hürufiliyin yaranmasında Azərbaycanın rolunu belə təsvir edir:

Sevimli Fəzlin vəhdət günəşi

rufi hərəkatının mərkəzini yaratmışdı. Əli-ül-Əlanın "Qiyamətname" əsərində göstərilir ki, Fəzl Bakıdan getdikdən sonra da bu mərkəz və onun ardıcılıqları fəaliyyətlərini dayandırmamışdılar:

Bakı tərəfdən səs gəlsə Ayağa dur, əlini-əlinə vurub sevin.

Ora bizim sevimlimizin olduğu yerdir

Özü getsə də yeri orada qalır.

Fəzlin əsas əsərləri, o cümlədən "Cavidanname" və yaxud "Cavidane-Kəbir", "Vəsiyyətnəme" də Bakıda və Azərbaycanda qələmə alınıb. Bunlardan başqa onun "Məhəbbətname", "Ərşname", "İsgəndərname" və başqa əsərləri də var. Özünün son əsəri olan "Vəsiyyətnəme"ni də Fəzl Azərbaycan torpağında, edam olunmazdan əvvəl yazıb.

Nəiminin müasirlərindən biri yazır: "Fəzlullah ibn Məhəmməd Təbrizi tərkidünya təriqətlərindən birini yaratmışdır. Bu kafir öz yalançı təlimi ilə hürufilər adı altında bir təşkilat da qurmuşdu. O hətta Teymur da öz küfrünə inandırmağa çalışmışdı, ancaq o buna razı olmamış və kafirin edamına fitva vermişdir. Fəzli Teymurun oğlu Miranşah edam etmişdir."

Bu qanlı və faciəli hadisə 1401-ci ildə Naxçıvandakı Əlincə qalasında baş verir. Bir çox tədqiqatçılar belə hesab edirlər ki, Teymur Fəzlin edam olunmasından ötrü bu qalanı bilərəkdən seçmişdir. Çünki bu qala Teymurlərə müqaviməti ilə ad çıxarmış və Teymurun əleyhinə daimi çıxışları ilə tanınmışdı. Nəimi elə burada da dəfn olunub. Onun məzarı və məzar üzərindəki baş daşı bizim günlərə qədər gəlib çatmışdır.

Jalə

"Ermənistan diletant rəhbərliyi ilə yeni Suriyaya çevrilir"

Ermənistanın siyasi analitiki Stepan Danielyanın Facebook sosial şəbəkəsində ölkə rəhbərliyini aşağılayan fikrini ictimailəşdirib. SİA xəbər verir ki, onun statusunu news.am saytı yayıb.

Məlumatla görə, Danielyan Rusiyanın Ermənistana Suriya kimi baxdığını iddia edib və bunu Davosda İlham Əliyev-Nikol Paşinyan arasındakı qeyri-rəsmi görüşündən sonrakı proseslərlə əlaqələndirib. Daha dəqiq desək, Danielyan ABŞ prezidenti Donald Trampın təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşaviri Con Boltonun qeyri-rəsmi görüşü alqışladığını, Rusiyanın prezidenti Vladimir Putinin isə görüşü alqışlamadığını işarə edib. "Artıq, gözlənilməz dönüşlərlə yeni geosiyasi gərginlik başlayır. Ermənistan, özünün qiymətsiz və diletant rəhbərliyi ilə yeni Suriyaya çevrilməkdədir", deyər erməni politoloqu yazıb.

Mirhəsən Seyidov: Azərbaycandakı sabitliyi pozmağa çalışanlar xalq-iqtidar birliyi qarşısında aciz qalıblar

Radikal müxalifət partiyalarının və onların ətrafında olan təşkilatların keçirdiyi mitinq onların zəifliyini və cəmiyyət tərəfindən dəstəklənmədiyini bir daha nümayiş etdirdi. Mitinq zamanı səslənən çıxışlar göstərdi ki, müxalifət partiyalarının və onların ətrafındakı təşkilatların başında dayananlar cəmiyyətə yeni, faydalı, konstruktiv heç nə təklif edə bilmirlər.

Bunu "İrəli" İctimai Birliyinin sədri Mirhəsən Seyidov AZƏRTAC-a müsahibəsində deyib.

O bildirib ki, son dövrlər bəzi radikal qüvvələr, müxalifət nümayəndələri ölkədə qarışıqlıq yaratmaq və bundan istifadə edərək Azərbaycanı uçuruma doğru sürükləmək niyyəti ilə "fəallaşblar". Amma baş verənlər göstərdi ki, Azərbaycan cəmiyyəti, xalq ictimai fikrə mənfi yöndən təsir etməyə çalışan bu qüvvələrin nə mitinqinə, nə də sosial şəbəkələr vasitəsilə apardıqları ucuz təbliğata əhəmiyyət vermirdi. Çünki xalq həmişə olduğu kimi, sabitliyin, inkişafın, daha güclü Azərbaycanın tərəfindədir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan dövləti ölkədə sabitliyi qorumağa çalışarkən bəzilərinin bu sabitliyə kölgə salması bir vətəndaş olaraq mənə və ölkə gəncliyinə narahət edir. Biz mitinqdə gördük ki, cəmiyyət üçün faydalı olacaq yeni heç nə təklif edilmədi. Biz şahidi olurduq ki, ziyalılar, ictimaiyyətin tanınmış nümayəndələri, gənc nəsil bu reallıqları bilir və yumruq tək birləşirlər. Xarici mətbuatdan da izləyir və görürük ki, bu gün Azərbaycanda hökm sürən sabitlik bir çox inkişaf etmiş dövlətlərdə belə yoxdur. Özünü demokratik qüvvələrin milli şurası adlandıran qrup insanlardan, xalqın istək və arzularından ayrı düşüb. Onun təşkil etdiyi mitinqin insanları düşündürən məsələlərlə heç bir əlaqəsi yoxdur. Ona görə də bu mitinq xalq üçün aktual deyil. Cəmiyyət müxalifətə və onun kiçik, əhəmiyyətsiz mitinqlərinə çoxdan biganədir.

"Bu gün Azərbaycan cəmiyyəti üçün əhəmiyyətli olan məsələlərə müxalifət çox uzaqdır. Daim xalqın rifahını üstün tutan ümummilli lider Heydər Əliyevin və onun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasət mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanıb və dayanır. Bu gün xaricdən maliyyələşərək ölkədəki sabitliyi pozmağa çalışanlar xalq-iqtidar birliyi qarşısında aciz vəziyyətə düşüblər. Çünki Azərbaycandakı xalq-iqtidar birliyini heç bir qüvvə sarsıda bilməz", - deyər Mirhəsən Seyidov vurğulayıb.

18 il Avropa ailəsində

Azərbaycan - Avropa Şurası münasibətləri: uğurlarımız və nailiyyətlərimiz

Azərbaycanın xarici siyasətinin əsasını qoyan Ulu Öndər Heydər Əliyev bütün ölkələrlə dostluğa və beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığa böyük önəm verirdi. Bu siyasi kursun nəticəsi olaraq Azərbaycan dünyanın nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarının - BMT, ATƏT, Avropa Şurası, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərəkatı və digər mötəbər qurumların üzvü kimi onların işində yaxından iştirak edir. Ötən illərdə Azərbaycanın üzv olduğu və əməkdaşlıq etdiyi bütün beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələri daha da genişləndirib və möhkəmlənib.

1996-cı il martın 17-18-də Azərbaycan Avropa Şurasının Qanun vasitəsilə Demokratiya üzvü Avropa Komissiyasına üzv qəbul olunub. 1996-cı il iyunun 28-də isə AŞPA Bürosu Azərbaycana "xüsusi dəvət edilmiş qonaq" statusunun verilməsi barədə qərar qəbul edib. İyulun 13-də isə Ulu Öndər Heydər Əliyev Avropa Şurası baş katibinin adına məktub göndərərək Azərbaycanın Avropa Şurasına tamhüquqlu üzv qəbul olunmaq və digər üzv dövlətlər kimi İnsan Hüquqlarının və Əsas Azadlıqlarının Müdafiəsi haqqında Avropa Konvensiyasına qoşulmaq arzusunda olduğunu bildirib. 1997-ci il oktyabrın 10-11-də Azərbaycan Ulu Öndər Heydər Əliyev Avropa Şurası üzvü olan ölkələrin dövlət və hökumət başçılarından Strasburqda keçirilən ikinci Zirvə toplantısında iştirak edib və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair Azərbaycanın mövqeyini açıqlayıb.

1998-ci il yanvarın 20-də Ulu Öndər Heydər Əliyev "Azərbaycan Respublikası ilə Avropa Şurası arasında əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi və Azərbaycan Respublikasının Avropada mənafelərinin müdafiə edilməsi sahəsində tədbirlər haqqında", 1999-cu il oktyabrın 21-də "Avropa Şurasında Azərbaycan Respublikasının təmsilçiliyinin təşkilatı təminatı haqqında"

qında" sərəncamlar verib. Onu da qeyd edək ki, 2000-ci il iyunun 26-28-də AŞPA-nın növbəti sessiyasında Azərbaycan Respublikasının Avropa Şurasının tamhüquqlu üzvlüyünə qəbul edilməsinə dair münasibət rəy verilib və 2001-ci il yanvarın 17-də Avropa Şurası Nazirlər Komitəsinin nümayəndələr səviyyəsində keçirilən iclasında Azərbaycan Respublikasının Avropa Şurasına tamhüquqlu üzv qəbul edilməsinə dair qərar qəbul edilib.

Beləliklə, 2001-ci il yanvarın 25-də Ulu Öndər Heydər Əliyevin iştirakı ilə Strasburqda Azərbaycanın Avropa Şurasına üzv qəbul edilməsi münasibətilə rəsmi mərasim keçirilib və qurumun binasının qarşısında dövlətimizin bayrağı ucaldılıb.

Lider dövlətin Liderinin diplomatik uğurları

2001-ci il aprelin 24-27-də Avropa Şurası Parlament Assambleyasının plenar sessiyası keçirilib. Azərbaycan Respublikasının AŞPA-dakı nümayəndə heyəti Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə, ilk dəfə olaraq, bu qurumun iclasında tamhüquqlu üzv kimi iştirak edib.

Elə ilk sessiyadan başlayaraq Ermənistanın işğalçılıq siyasətinin nəticələri avropalıların diqqətinə çatdırılıb. Sessiyada 9 ölkə və AŞPA-da fəaliyyət göstərən 5 siyasi qrupu təmsil edən 29 nümayəndə tərəfindən imzalanmış "Ermənilər tərəfindən azərbaycanlı əhaliyə qarşı törədilmiş soyqırımının tanınması" adlı yazılı bəyanat və 14 ölkəni təmsil edən 20 nümayəndə tərəfindən imzalanmış "Ermənistan və Dağlıq Qarabağda saxlanılan müharibə əsirləri və girovları" adlı tövsiyə üçün təklif AŞPA-nın rəsmi sənədləri qismində yayılıb. Göstərilən sənədlərdə ermənilər tərəfindən Xocalı əhalisinin tamamilə qətlə yetirilməsi, Ermənistanın Azərbaycan ərazilərinin 20 faizini işğal etməsi, Ermənistan və işğal altındakı Azərbaycan torpaqlarında uşaqlar, qadınlar və yaşlılar da daxil olmaqla, 783 azərbaycanlı girovun saxlanması faktı və digər vacib məsələlər vurğulanıb. 2003-cü il yanvarın 27-də AŞPA Bürosunun iclasında Azərbaycan Respublikasının Assambleyadakı nümayəndə heyətinin rəhbəri Cənab İlham Əliyev Büronun üzvü və AŞPA-nın vitse-prezidenti seçilib. Azərbaycan Avropa Şurasına tamhüquqlu üzv seçildikdən sonra bu

qurumla əlaqələrin genişləndirilməsi istiqamətində önəmli addımlar atılıb. Əlaqələrin daha da dərinləşdirilməsi məqsədilə bir sıra qarşılıqlı səfərlər həyata keçirilib. 2004-cü il aprelin 28-29-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Strasburq səfəri çərçivəsində Avropa Şurasının bir sıra yüksək rütbəli nümayəndələri ilə görüşüb. Səfər zamanı Avropa Şurası Parlament Assambleyasının sədri Piter Şider Azərbaycan Prezidentinə AŞPA-nın fəxri üzvü diplomunu və medalını təqdim edib. 2005-ci il mayın 16-17-də Varşavada Avropa Şurasının üzvü olan dövlət və hökumət başçılarından III Zirvə toplantısı keçirilib. Tədbirdə ölkəmizi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti təmsil edib. 2011-ci il yanvarın 26-da Avropa Şurasının binasında ölkəmizin bu quruma üzvlüyünün 10 illiyi münasibətilə rəsmi qəbul keçirilib. Tədbirdə həm Azərbaycanından, həm də Avropa Şurasından yüksək vəzifəli şəxslər iştirak ediblər.

Budur, Lider dövlətin Lider diplomatının uğurları. Məhz bunun nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycan ilə Avropa Şurası arasında əmək-

daşlıq yüksək səviyyədədir və ölkəmiz bu quruma üzv olduğu vaxtdan indiyədək demokratiyanın inkişafı, insan haqlarının və azadlıqlarının qorunması, vətəndaş cəmiyyətinin qurulması yolunda böyük uğurlar qazanıb. Hazırda Azərbaycan Avropa Şurasının insan haqlarının qorunması, demokratiyanın daha da inkişaf etdirilməsi, qlobal problemlərin həllinə yardım göstərilməsi, beynəlxalq öhdəliklərə vicdanla əməl edilməsi kimi prinsiplərini rəhbər tutaraq, bu qurumla əməkdaşlığı dinamik şəkildə inkişaf etdirir. Avropa Şurasının tamhüquqlu və fəal üzvü kimi bu qurumla əməkdaşlıq edən və həmin əməkdaşlığı gündən-günə gücləndirən Azərbaycan Şurasının insan haqlarının qorunması, demokratik proseslərin inkişaf etdirilməsi, qlobal problemlərin həllinə yardım göstərilməsi, beynəlxalq öhdəliklərə vicdanla əməl edilməsi kimi prinsiplərini hər zaman rəhbər tutur.

Son 16 ildə Azərbaycanın xarici siyasətinin düzgün aparılmasının nəticəsidir ki, beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən məntiqli və düşünlü xarici siyasət kimi qəbul edilir və qiymətləndirilir. Çünki Azərbaycanın müstəqil xarici siyasəti var. Bu siyasətin əsasını ölkənin milli maraqlarının qorunması təşkil edir. Çünki Azərbaycan öz xarici siyasətində beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini rəhbər tutur. Eyni zamanda, Azərbaycan tamhüquqlu üzv olduğu beynəlxalq təşkilatlarla bərabər, Afrika İttifaqı, Ərəb Dövlətləri Liqası, Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı və digər bu kimi təsisatlarla da əməkdaşlıq edir. Bu gün Bakı şəhəri beynəlxalq müstəvidə diplomatik paytaxt şəhəri kimi qəbul olunur. İkitərəfli və çoxtərəfli diplomatiya da uğurla inkişaf edir. Prezidenti İlham Əliyevin bilavasitə rəhbərliyi altında həyata keçirilən xarici siyasət beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində də Azərbaycanın maraqlarına xidmət edir.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

"Ali təhsil əmək bazarının tələblərinə uyğun şəkildə təşkil olunmalıdır"

"Qiyətləndirmə və qərar qəbul etmə - fərdi və institusional həllər". Bu 2 amil - qiymətləndirmə və qərar qəbul etmə - dövlət qulluğu sahəsində çalışan insanlar üçün daha böyük məna kəsb edir, ona görə ki, əgər hansısa özəl sahədə çalışan işçinin verdiyi qərar həmin şirkətin çalışdığı sahəyə şamil olunursa, dövlət qulluqçusunun qəbul etdiyi qərar bütün ölkəyə tirajlanır və onun verdiyi səhv qərarın nəticələri miqyas və əhatə baxımından digər insanların qərarı ilə müqayisə olunmazdır. Bunu hər bir dövlət qulluqçusu aydın şəkildə anlamalıdır". SİA-nın xəbərinə görə bunu Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri Mə-

leykə Abbaszadə "Azərbaycanın dövlət qulluğu sistemində islahatların davam etdirilməsi nə dəstək" adlı Tvininq layihəsinin bağlanış mərasimində çıxış edərkən deyib.

O bildirib ki, bu baxımdan dövlət qulluğu vəzifələrinə seçim prosesində obyektiv qiymətləndirmənin aparılması

özünün birbaşa təyinatından daha geniş kontekstdə dəyərləndirilməlidir: "Bu proses ali təhsilin müxtəlif səviyyələrində tətbiq olunan mərkəzləşdirilmiş qəbul sistemini məntiqli cəhətdən tamamlayır və davamlı öyrənmənin, sağlam rəqabət qabiliyyətinin həyatda irəliləmənin əsas meyarı olması barədə cəmiyyətdə fikir formalaşdırır. Bununla bağlı, dövlət qulluğu sahəsinin inkişaf etdirilməsi birbaşa təhsil sistemi ilə bağlıdır. Bu sahədə biz təkcə dövlət qurumları ilə deyil, ali təhsil ocaqları ilə də sıx əlaqələr qurmalıyıq. Ali təhsil müəssisələrimizdə təhsil əmək bazarının tələblərinə uyğun şəkildə təşkil olunmalıdır".

Nailə Məhərramova

"Azərişiq" "ASAN xidmət"lə daha 2 xidmət göstərməyə başlayıb

"Azərişiq" ASC "ASAN xidmət" vasitəsilə abunəçilərə göstərdiyi xidmətlərin sayını 13-dən 15-ə çatdırıb. SİA-nın quruma istinadən məlumatına görə, dündən ölkədəki bütün "ASAN xidmət" və "ASAN kommunal" mərkəzlərində "Çoxmənzilli binalarda yaşayış mənzillərinin qeydiyyatı alınması" və "Elektrik təchizatının layihələndirilməsi və quraşdırılması" xidmətləri göstərilir. "ASAN xidmət" vasitəsi ilə yeni yaradılan "Elektrik təchizatının layihələndirilməsi və quraşdırılması" xidməti sahibkarların tikəcəyi və ya quraşdıracağı yarımstansiyalar, transformatorlar, elektrik xətləri, obyektlərin daxili və xarici elektrik təchizatı layihələndiriləcək və onun əsasında tikinti quraşdırma işlərinin həyata keçirilməsi təklif olunacaq.

26 yanvar 2019-cu il

“Davos İqtisadi Forumu strateji dialoq platformasıdır və Azərbaycan realitətlərinin dünyaya çatdırılmasında mühüm rol oynayır”

- Hikmət müəllim, yanvarın 22-25-də dünyanın diqqəti yenidən Davosda oldu. İsveçrənin Davos şəhərində keçirilən 49-cu Davos Dünya İqtisadi Forumunda dünya üçün aktual olan global xarakterli strateji məsələlər müzakirə predmetinə çevrildi. Əvvəlcə Forumun önəmi barədə fikirlərinizi bildirmək istərdik...

“Yeni Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru, Milli Məclisin deputatı Hikmət Babaoğlunun www.yeni.az.org.az müsahibəsi

bu platformada da nüfuzu olduqca yüksəkdir. Məhz Dünya İqtisadi Forumunun 2013-cü il aprelin 7-8-də Bakıda keçirilməsi bunun bariz nümunələrindən biridir. Bəllidir ki, Forum Cənubi Qafqazın və Mərkəzi Asiyanın gələcəyi ilə bağlı Strateji Dialoq adı altında baş tutmuşdu, dünyanın diqqət mərkəzində olan, strateji əhəmiyyətli Cənubi Qafqaz və Mərkəzi Asiya regionunun iqtisadi inkişafı, bölgədəki iqtisadi vəziyyətin dünyanın digər regionlarına təsiri, gələcək

dollarlıq baxışı” mövzusunda keçirilən sessiyada müasir infrastrukturun yaradılmasının hökumətin ən əsas məqsədlərindən biri olduğunu diqqətə çatdırdı. Azərbaycanın Şərqi Qərbi nəqliyyat dəhlizi təşəbbüsünün fəal üzvü olduğunu vurğulayan dövlətimizin başçısı bu istiqamətdə görülən işlərdən danışdı. Bununla bağlı fikirləriniz nədən ibarətdir?

- Əvvəla qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin Davos İqtisadi Forumunda iştirakı və orada söylədiyi fikirlər böyük maraq doğurur. Mütəxəssislər Azərbaycanın dövlət başçısının təhlillərinə və irəli sürdüyü fikirlərə ciddi diqqət yetirirlər, dövlət başçısının səsləndirdiyi fikirlər beynəlxalq mətbuatın diqqət mərkəzində olur. Prezident İlham Əliyevin builki Forumda səsləndirdiyi fikirlər də olduqca böyük diqqət və marağa səbəb olub. Dövlətimizin başçısı yanvarın 22-də Davosda Dünya İqtisadi Forumu çərçivəsində “Bir kəmə, bir yol” təşəbbüsünün inkişaf etdirilməsi: Çinin trilyon dollarlıq baxışı” mövzusunda keçirilən sessiyada regional və global xarakterli məsələlərə diqqət yetirdi. Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, Azərbaycan Şərqi Qərbi və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizlərinin üzvü olan yeganə ölkədir. Dövlətimizin başçısı vurğuladı ki, bunun üçün dəmir yolu sistemlərimizin müasirləşdirilməsi, Xəzərin sahilində 25 milyon tona qədər yük daşımaq gücündə olan ən böyük dəniz limanının tikintisi, Avropa və Asiya arasında çatışmayan bağlantının yaradılması ilə bizi Türkiyə və Avropa ilə birləşdirən Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun inşası yollarımızdan istifadə etmək istəyənlərə yaxşı şərait yaradır. Əlbəttə, Azərbaycanın əlverişli coğrafi mövqeyi respublikamızın istər Şərqi Qərbi, istərsə də Şimal-Cənub dəhlizlərində vacib rol oynamasını şərtləndirir. Azərbaycan həm daxili ictimai-siyasi sabitlik amilinə və iqtisadi potensialına, həm də quru və su sərhədlərinə malik olmasına görə beynəlxalq tranzit daşımaları üçün kifayət qədər cəlbedici məkandır. Şərqi Qərbi və Şimal-Cənub beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin kəsişməsində yerləşən, əlverişli coğrafi mövqeyə malik Azərbaycan nəqliyyat xidmətlərini daim inkişaf etdirir, müasir infrastruktur qurur, daşımanın idarə olunması mexanizmini təkmilləşdirir və beynəlxalq nəqliyyat sistemində inteqrasiyanı geniş-

ləndirir. Həm Şərqi Qərbi, həm Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizləri ölkəmizdən keçir. O da qeyd edilməlidir ki, ölkəmizdə avtomobil və dəmir yollarının, beynəlxalq hava və dəniz limanlarının inkişafına çox böyük investisiyalar qoyulur. Bütün bunların hamısı gələcəyə hesablanan və perspektivdə Azərbaycan daha çox tranzit yüklərin keçməsi üçün atılan strateji əhəmiyyətli addımlardır. Ölkəmiz tərəfindən logistika və ticarətin inkişafı istiqamətində görülən işlər, Azərbaycanın tranzit potensialının daha da artırılması ilə bağlı həyata keçirilən dövlət siyasəti və global miqyaslı təşəbbüslər ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafına mühüm töhfələr verir. Bütün bunlar Azərbaycana böyük siyasi və iqtisadi dividendlər gətirir, ölkəmizin dünyada və regionda mövqeyini daha da möhkəmləndirir.

Yola saldıığımız 2018-ci ildə isə Azərbaycanın həyata keçirdiyi bir sıra beynəlxalq layihələr başa çatıb və ölkəmiz üçün real gəlirlər gətirməyə başlayıb. Bunlar, ilk növbədə, “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsi çərçivəsində onun mühüm segmenti olan TANAP-ın tikilib başa çatdırılması, eyni zamanda, ölkəmizin xaricdə ən böyük investisiyası hesab edilən “Star” neft emalı zavodunun açılışı olub. Bu layihələrin reallaşdırılması təkəcə Azərbaycan üçün deyil, digər tərəfdə ölkələr üçün də mühüm hadisəyə çevrilib, Avropanın enerji təhlükəsizliyi üçün mühüm alternativ kimi özünü təsdiq edib, eyni zamanda, Azərbaycan-Qərbi münasibətlərində yeni etibarlı iqtisadi körpü rolunu oynamağa başlayıb. Bu, Türkiyə-Azərbaycan strateji mütəfəqqiyyəti iqtisadi müstəvidə daha da dərinləşdirməklə hər iki tərəfin gücünü və nüfuzunu bir qədər də artırır.

Nəticə etibarilə, Avrasiyanın yeni nəqliyyat və enerji xəritəsini yaradan Azərbaycanın təşəbbüsü və liderliyi ilə reallaşdırılan strateji əhəmiyyətli layihələr global əhəmiyyətə malikdir, yeni əməkdaşlıq platformalarının formalaşmasını şərtləndirir. Bütün bunlar isə, şübhəsiz ki, Azərbaycanın davamlı və dinamik xarakter daşıyan inkişafını sürətləndirməklə yanaşı, ölkəmizin beynəlxalq mövqeyinin daha da möhkəmlənməsini təmin edir, eyni zamanda, regional və beynəlxalq əməkdaşlığın dərinləşməsinə, global təhlükəsizliyə mühüm töhfələr verir.

- Dövlətimizin başçısı Çinin CGTN televiziya-sına müsahibəsində Azərbaycanın müstəqil xarici siyasət kursu ilə bağlı çox mühüm fikirlər səsləndirdi. Prezident İlham Əliyev Azər-

mazlığı probleminin mövcud olduğu indiki dövrdə siyasi liderləri, iş adamlarını, vətəndaş cəmiyyəti qurumlarının rəhbərlərini bir araya toplayan Davos Forumu, şübhəsiz ki, bir çox məsələlərin müzakirəsinə və vacib qərarların qəbuluna əlverişli mühit yaradır.

Düşünürük ki, 49-cu Davos Dünya İqtisadi Forumunun nəticələri dünya iqtisadiyyatında müsbət meyillərin artması, milli dövlətlər arasında ikitərəfli və çoxtərəfli münasibətlərin inkişafı, eyni zamanda, yeni əməkdaşlıq platformalarının formalaşdırılması baxımından mühüm əhəmiyyətə malik olacaq.

- Azərbaycanın Dünya İqtisadi Forumunda iştirak dinamikası müsbət qiymətləndirilir. Ölkəmizin Forumda iştirakının əhəmiyyəti ilə bağlı nə deyə bilərsiniz?

- Azərbaycan dünya iqtisadiyyatına uğurla inteqrasiya edir, ölkəmizin təşəbbüsü və liderliyi ilə gerçəkləşdirilən global xarakterli transmilli layihələrin əhəmiyyəti və nəticələri beynəlxalq miqyasda yüksək qiymətləndirilir. Respublikamız həmçinin ikitərəfli və çoxtərəfli münasibətlərini uğurla davam etdirir, yeni əməkdaşlıq platformaları yaratmaqla regional və beynəlxalq işbirliyinə, təhlükəsizliyə müstəsna töhfələr verir. Bununla yanaşı, ayrı-ayrı beynəlxalq qurumlarda təmsil olunan Azərbaycan dünyanın başlıca siyasi, sosial və iqtisadi problemlərinin müzakirəsi üçün strateji platforma olan Davos İqtisadi Forumunda da iştirak edir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bu mötəbər tədbirdə hər il iştirakı dövlətimizin böyük nüfuz sahibi olmasının göstəricisidir.

Ümumiyyətlə, hər il keçirilən ənənəvi Forumda Azərbaycan ən yüksək səviyyədə və müvəffəqiyyətlə təmsil olunur. Yəni ölkəmizin

perspektivlər və digər məsələlər müzakirə olunmuşdu. Dünya İqtisadi Forumunun Bakıda keçirilməsi bir tərəfdən Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə artan nüfuzunun, digər tərəfdən isə ölkəmizdə həyata keçirilən iqtisadi islahatlar nəticəsində əldə olunan uğurlara verilən yüksək qiymətin ifadəsidir.

Azərbaycanın Dünya İqtisadi Forumunda uğurla təmsil olunması ölkəmizin dünya iqtisadiyyatına inteqrasiyası, beynəlxalq iqtisadi və siyasi əlaqələrinin genişləndirilməsi baxımından xüsusi önəm kəsb edir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Forumda müxtəlif televiziya kanallarına müsahibəsi və müzakirələrdə çıxışı zamanı həm ölkəmiz, həm də region və dünya üçün müstəsna əhəmiyyətə malik olan çox mühüm məsələlərə bağlı fikirlər söyləyib, eyni zamanda, Azərbaycanın əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişafı kontekstində böyük əhəmiyyətə malikdir. Şübhəsiz ki, bütün bunlar Forum iştirakçılarında Azərbaycan iqtisadiyyatı və ölkəmizin iqtisadi siyasəti barədə real təsəvvür yaratmaqla əməkdaşlıq üçün yeni perspektivlərin açılacağından xəbər verir. Prezident İlham Əliyevin xeyli sayda görüşlər keçirməsi dünyanın ölkəmizə olan diqqətinin göstəricisidir və yeni tərəfdaşlıqların əsasının qoyulmasına zəmin yaradır.

- Hikmət müəllim, Prezident İlham Əliyev Davosda Dünya İqtisadi Forumu çərçivəsində “Bir kəmə, bir yol” təşəbbüsünün inkişaf etdirilməsi: Çinin trilyon

“Davos İqtisadi Forumu strateji dialoq platformasıdır və Azərbaycan reallıqlarının dünyaya çatdırılmasında mühüm rol oynayır”

baycanın artıq müstəqil xarici siyasəti olan ölkə kimi tanındığını diqqətə çatdırdı. Ümumiyyətlə, hazırkı müvəqqəti beynəlxalq şəraitdə Azərbaycanın xarici siyasət kursunun real nəticələri və perspektivlərlə bağlı nə söyləmək olar?

Müasir beynəlxalq münasibətlər sistemində milli maraqların təmin olunması hər bir ölkənin və onun liderinin qarşısında duran əsas vəzifələrdən biridir. Milli maraqların təmin olunması, heç şübhəsiz ki, intensiv dialoq və fəal diplomatik münasibətlərdən keçir. Bu mənada, Azərbaycanın çevik, çoxvektorlu, tarazlaşdırılmış və pragmatik xarici siyasəti həm ölkəmizin dünyaya inteqrasiyasını təmin edir, həm də milli maraqların təmin olunmasına xidmət göstərir. Azərbaycan Prezidenti tərəfindən həyata keçirilən fəal tərəfdaşlıq və əməkdaşlıq diplomatiyası yeni perspektivlər müəyyənləşdirməklə bərabər, eyni zamanda, ölkəmizin dünya iqtisadiyyatına uğurla inteqrasiya etməsinə və beynəlxalq siyasi proseslərdə söz sahibi olan dövlətlərdən birinə çevrilməsinə xidmət edir.

Azərbaycanın xarici siyasət kursunun başlıca səciyyəvi xüsusiyyəti onun müstəqil olmasıdır. Ölkəmizin milli maraqların qorunmasına xidmət edən xarici siyasət

kursu sırf müstəqillik prinsipinə əsaslanır. Respublikamız xarici siyasi əlaqələrini, siyasi, iqtisadi, hərbi, humanitar və digər sahələrdə müttəfiqlərini, əməkdaşlıq etdiyi ölkə və beynəlxalq təşkilatları özü seçir. Prezident İlham Əliyevin qətiyyətli siyasəti Azərbaycanın dövlət maraqlarının - milli mənafehlərinin reallaşdırılmasında öz əksini tapır. Başqa sözlə, Prezident İlham Əliyev prinsipial, ardıcıl, düşünülmüş siyasət həyata keçirir, beynəlxalq arenada Azərbaycanın mənafehlərini cəsarətlə və qətiyyətlə müdafiə edir, Öz qərarlarında xalqın tam və hərtərəfli dəstəyinə arxalanır, onların reallaşdırılması üçün ciddi iradə və əzm nümayiş etdirir. Belə olan halda, milli dövlətlər və onların liderləri, bütövlükdə, dünya ictimaiyyəti Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müstəqil, pragmatik siyasi kurs həyata keçirən Azərbaycanla əməkdaşlığa böyük önəm verir, bunu mühüm strateji dividendlər vəd edən seçim kimi dəyərləndirirlər. Beləliklə, müstəqil strateji kurs Azərbaycanın milli maraqlarının təmin olunmasına, respublikamızın beynəlxalq mövqeyinin mütemadi olaraq möhkəmlənməsinə xidmət edir.

Ölkəmiz regionda ikitərəfli və üçtərəfli əməkdaşlıq formatlarının da əsas təşəbbüskarı və aparıcı fiqurudur. Müxtəlif regional əməkdaşlıq formatları məhz Azərbaycanın təşəbbüsü ilə yaranıb və olduqca səmərəli fəaliyyət göstərirlər.

Regional güc mərkəzi olan, bölgədə sabitləşdirici aktor kimi çıxış edən Azərbaycan öz çoxşaxəli və balanslaşdırılmış xarici siyasət kursu ilə regional əməkdaşlığın dərinləşməsinə çox mühüm töhfələr verir. Ölkəmiz öz xarici siyasət kursunda region ölkələri ilə, eləcə də işğalçı Ermənistan istisna olmaqla, bütün qonşu dövlətlərlə qarşılıqlı hörmət, bərabər hüquqlu və faydalı əməkdaşlıq prinsiplərinə əsaslanan münasibətlər qurub və bu münasibətlər müvəffəqiyyət ilə davam etdirilir.

- Prezident İlham Əliyev Davosda Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanla da görüşdü. Bu görüş Dağlıq Qarabağ probleminin həlli ilə bağlı nə vəd edə bilər?

Azərbaycanın xarici siyasətinin ən mühüm strateji prioriteti Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında, yeni ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllidir. Bunun üçün Azərbaycan ötən illər ərzində mühüm, dərin strateji diplomatiya siyasəti həyata keçirməklə, ilk növbədə, problemin həlli ilə bağlı yeni şərtlər formalaşdırmağa nail olub. Bu şərtlərin formalaşdırılması mühüm strateji istiqamətlər üzrə müəyyən edilmiş ardıcıl və məqsədyönlü siyasət sayəsində mümkün olub. İlk

növbədə, beynəlxalq aləmdə Azərbaycanın nüfuzunun artırılması, regional və beynəlxalq təşkilatlarla ölkəmizin bərabər hüquqlu tərəfdaşlığa nail olması, ikincisi isə, regionda ermənilərlə ənənəvi əlaqələri olan və daha çox Ermənistanın tərəfdaşı kimi tanınan ölkələri öz tərəfdaşına çevirməsi siyasəti həyata keçirilib. Eyni zamanda, Azərbaycan regional əməkdaşlığı prinsipial mövqe olaraq müəyyənləşdirməklə tərəfdaş ölkələrin milli maraqlarını da öz milli maraqları ilə uzlaşdırmağı bacarıb. Hazırda Ermənistan həm regionda, həm də beynəlxalq aləmdə Azərbaycanın nüfuzu qarşısında küncə sıxışdırılmış vəziyyətə düşüb, ənənəvi müttəfiqlərini də itirib. Azərbaycan Prezidentinin də dedi ki, Azərbaycan işğalçı Ermənistanla qarşı tərəfdaşlığını uğurla davam etdirib və işğal faktı davam etdikcə həmin siyasəti davam etdirəcəyik. Yeni realıq və Ermənistanın bu cür küncə sıxışdırılması onun öz ənənəvi müttəfiqləri ilə münasibətlərinin korlanmasına gətirib çıxarıb ki, ötən ilin aprelinde başlayıb dekabr ayında sona çatan hadisələrdə biz bir daha bunun şahidi olduq. Ona görə də Azərbaycan 2019-cu ilə yeni yaratdığı geosiyasi reallıqlarla qədəm qoyub. Bu reallıqlar ölkəmizin lehinedir və Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ probleminin həllində yeni perspektivlər yaradır. Elə Prezident İlham Əliyevin Dünya İqtisadi Forumunun prezidenti Borge

Brendenin təşəbbüsü ilə Ermənistanın baş naziri ilə görüşməsinə də bu perspektivlər kontekstində qiymətləndirmək lazımdır. Artıq qeyri-rəsmi formatda belə görüş Sankt-Peterburq və Düşənbədə baş tutub. Davos görüşü isə bir qədər daha fərqli formada vasitəçilərin iştirakı olmadan baş tutdu. Bu, özlüyündə müsbət hal olmaqla ilk dəfədir ki, baş verir. Məsələ ondadır ki, 2019-cu ildə problemin həlli istiqamətində danışıqlara yeni impulsun daxil olacağı barədə Prezident İlham Əliyev fikirlər səsləndirmişdi. 2019-cu ildə həmsədrlərin iştirakı ilə xarici işlər nazirlərinin görüşməsi, bu görüşün 4 saat davam etməsi və bundan sonra BMT Baş katibi və Avropa İttifaqının bəyanatla çıxış edərək danışıqları müsbət qiymətləndirməsi özlüyündə yeni dinamika və müəyyən ümidlər yaradır. Nəzərə almaq lazımdır ki, hazırda Azərbaycanın yaratdığı yeni geosiyasi realıq problemin həllini zəruri edir və bu, Ermənistanda da dərk edilən realığa çevrilməkdədir. Ona görə də əgər fəvqəladə bir hadisə baş verməsə, 2019-cu ildə Dağlıq Qarabağ probleminin həlli istiqamətində intensiv və nəticəyə yönəlmiş danışıqlar prosesinin davam etdiriləcəyini müşahidə edə bilərik. Azərbaycanın prinsipial mövqeyi qəbul edilir və danışıqlar prosesi yalnız və yalnız Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, sərhəd toxunulmazlığı çərçivəsində aparılır.

“Azərbaycan Davos İqtisadi Forumunda diqqət mərkəzində oldu”

“Davos İqtisadi Forumu çərçivəsində Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ətrafında müəyyən müzakirələrin aparılması ümumilikdə münaqişənin tənzimlənməsi istiqamətində müəyyən irəliləyişlərə gətirib çıxara bilər”. Bu fikirləri SİA-ya Milli Məclisin deputatı Tahir Rzaev deyib. Forum vasitəsilə Azərbaycanın iqtisadi inkişafı, eləcə də Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması baxımından geniş imkanlar yaratdığını deyən deputat söyləyib ki, platforma münaqişə tərəfləri arasında ən yüksək səviyyədə təmasların yaranması problemin həlli ilə bağlı Azərbaycanın maraqlarına cavab verə biləcək qərarın qəbulu üçün şərait yaradır.

T.Rzaev Forum çərçivəsində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanla qeyri-rəsmi görüşünə diqqəti çəkərək qeyd edib ki, görüş zamanı Prezident İlham Əliyev tərəfindən Azərbaycanın qəti mövqeyinin səsləndirilməsi bütövlükdə danışıqlar prosesinin xarakterinə ciddi tə-

sir göstərir: “Bu baxımdan Davosdakı görüş münaqişənin tənzimlənməsi istiqamətində ali səviyyədə təmasların davam etdirilməsi istiqamətində mühüm addım kimi qiymətləndirilməlidir”.

Deputat vurğulayıb ki, Davos İqtisadi Forumunda xüsusilə diqqət mərkəzində olan iştirakçılardan biri də məhz Azərbaycan olub: “Azərbaycan bu gün regionun nəqliyyat, kommunikasiyasını müəyyənləşdirən bir dövlətdir. Azərbaycan Böyük İpək Yolunun bərpasına ən ciddi töhfə verən bir ölkədir. Halbuki Ermənistanın bu istiqamətdə hər hansı bir fəaliyyətini qeyd etmək mümkün deyildir. Hesab edirəm ki, bütün bunlar işğalçı dövlətin də diqqətindən kənar qalmayıb”.

İtaliya mətbuatı Azərbaycandan yazır

İtaliyanın askanews.it, primapagina-news.it, azerbaijannews.eu, it.notizie.yahoo.com kimi xəbər saytlarında “Yanvarın 25-dən 30-dək Bakıda ilk dəfə İtaliya-Azərbaycan beynəlxalq film festivalı keçiriləcək” sərlövhəli informasiyalar yerləşdirilib. SİA-nın məlumatına görə, məqalələrdə film festivalı haqqında məlumat verilir. Bildirilir ki, festivalın keçirilməsi hər iki ölkənin kino sənayesinin keçmişini, bu gününü və gələcəyini təbliğ etmək məqsədi daşıyır.

Yazılarda festivalın Azərbaycanın Mədəniyyət Nazirliyinin, İtaliyanın film istehsalı şirkətləri olan “Imago Group”, “United Cultures” və “Sandro Teti Editore”nin birgə dəstəyi ilə reallaşacağı bildirilir. Qeyd olunur ki, festivalın sonunda mükafatlandırma mərasimi olacaq. Qaliblər “Zərdüş mükafatı” ilə mükafatlandırılacaqlar. Mükafatlandırma mərasiminə keçmiş sovet məkanında “Sprut” serialında Tano Kariddi obrazı ilə məşhurluq qazanan aktyor və rejissor Remo Cirone rəhbərlik edəcək. İtaliyalı ssenarist və rejissor Klaudio Rossi Massimi isə festivalın bədii rəhbəri olacaq. Festival çərçivəsində dünyanın məşhur aktyor və rejissorları paytaxt Bakıda bir araya gələcək.

“Azərbaycan ötən il 13 milyon dollarlıq nar ixrac edib”

2018-ci ildə Azərbaycan 13 milyon dollarlıq nar ixrac edib ki, bu da 2017-ci ilə müqayisədə təxminən 25 faiz artım deməkdir. Bu barədə Azərbaycan Nar İstehsalçıları və İxracatçıları Assosiasiyasının (ANİİA) sədri Fərhad Qaraşov jurnalistlərə müsahibəsində deyib.

O bildirib ki, Azərbaycanda 25 minədək nar bağı vardır. Keçən il 180 min tonadək nar istehsal olunub ki, bu göstərici 2017-ci ilə müqayisədə artıb.

26 yanvar 2019-cu il

Azərbaycan kinematografiya tarixində yeri və çəkisi olan rejissor

Aydın Kazımzadə: "Dövlət başçısının Tofiq Tağızadənin 100 illik yubileyinin qeyd olunması ilə bağlı imzaladığı Sərəncamı dövlətimizin sənətə və sənətkarlara olan diqqətinin daha bir təzahürüdür"

Azərbaycan milli-mənəvi dəyərləri ilə bütün Avropa, Şərq ölkələrini təəccübləndirdiyi və rıq-qətə gətirdiyi zamanda dövlət tərəfindən bu dəyərlərə diqqət daha da artırılmaqdadır. Bu dəyərlərin əsasında xalqın tarixi köklərini, mədəniyyətini, qəhrəmanlığını əks etdirən faktorlar dayanır. Belə bir dəyərlərin daşıyıcısı olan xalqın qürurla səhifələdiyi vərəqlər zənginləşir, dünyaya töhfələr verən bir abidəsi olduğunu sübut edir.

Təbii ki, bu abidələr fərdlər tərəfindən milli düşüncənin məhsulu olaraq ortaya qoyulur. Belə bir xəzinə dövlət tərəfindən yüksək qiymətləndirilir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən, ardıcıl olaraq, imzalanan sərəncamlarda bu ifadə təsdiqini bir daha tapır. Dünya kinematografiyasının müterəqqi təcrübəsindən yaradıcı şəkildə bəhrələnərək, nadir istedadla malik rejissor kimi özünəməxsus dəst-xətti ilə Azərbaycan kino sənətinə mühüm yeniliklər gətirmiş və mədəniyyət tariximizdə dərin iz qoymuş Tofiq Tağızadənin 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı sənətkarlarımıza dövlət tərəfindən verilən yüksək qiymətin daha bir nümunəsidir.

Azərbaycanın əməkdar incəsənət xadimi, Prezident təqaüdüçüsü, kinoşünas Aydın Kazımzadə hər zaman milli mədəniyyətimizin inkişafında rolunu olan insanlara dövlətimiz tərəfindən qayğı ilə yanaşıldığını bildirdi: "Həyatını Azərbaycanın inkişafına həsr edən Ulu Öndər Heydər Əliyev ölkəyə rəhbərliyi dövründə, istər Sovet dövründə, istərsə də müstəqillik dövründə xalqımızın böyüklüyünü, özəmətini, qəhrəmanlıq nümunəsini tanıtmışdır. Azərbaycan kinorejissoru, ssenari müəllifi, aktyor, Azərbaycanın və Çeçenistanın əməkdar incəsənət xadimi, Azərbaycan SSR Xalq Artisti kimi sənət tariximizə adı düşən T.Tağızadənin böyük istedadının kinematografiya tariximizdə öz yeri, çəkisi var. Aydın Kazımzadənin sözlərinə görə, o, Moskvada Ümumittifaq Dövlət Kinematografiya İnstitutunun kinorejissorluq fakültəsini bitirdikdən sonra "Azərbaycanfilm" kinostudiyasında işə başlamışdır. İlk çəkdiyi filmi isə "Görüş" olub. Çək-

yubileylərini keçirməklə mədəniyyətimizin zənginliyini, bəşəriyyətini sübut edirdi. "Kitabi-Dədə Qorqud" abidəsinin 1300 illik yubileyini beynəlxalq miqyasda keçirməklə ona ömürlük Azərbaycan vətəndaşlığı vəsiqəsini vermişdi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasətinin layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin məlum sərəncamları, mədəniyyət sahəsində aparılan siyasi xətti milli mədəniyyətimizin keşiyində duran insanlar hiss edir və yüksək dəyərləndirirlər. Cənab Prezidentin Azərbaycanın görkəmli kino rejissoru, əməkdar incəsənət xadimi, xalq artisti Tofiq Tağızadənin anadan olmasının 100 illiyinin qeyd olunması ilə bağlı imzaladığı məlum Sərəncamı görülən işlərin davamıdır.

Bir çox filmlərin rejissoru olan T.Tağızadənin yaradıcılığı Azərbaycan kinematografiyası tarixində mühüm səhifələrdən birini təşkil edir. Sərəncama əsasən, sənətkarın yüksək estetik meyarlarla xalqımızın mədəni, mənəvi irsini canlandıran və müasirlərin həyatını dolğun əks etdirən rəngarəng mövzulu silsilə ekran əsərləri Azərbaycan kinosunun Qızıl Fonduna daxil olmuş parlaq sənət nümunələridir. Azərbaycan kinorejissoru, ssenari müəllifi, aktyor, Azərbaycanın və Çeçenistanın əməkdar incəsənət xadimi, Azərbaycan SSR Xalq Artisti kimi sənət tariximizə adı düşən T.Tağızadənin böyük istedadının kinematografiya tariximizdə öz yeri, çəkisi var. Aydın Kazımzadənin sözlərinə görə, o, Moskvada Ümumittifaq Dövlət Kinematografiya İnstitutunun kinorejissorluq fakültəsini bitirdikdən sonra "Azərbaycanfilm" kinostudiyasında işə başlamışdır. İlk çəkdiyi filmi isə "Görüş" olub. Çək-

diyi filmlərdə peşəkar kimi özünü təsdiq etdiyini bildirən kinoşünas hər filmində yaradıcı düşüncələrini reallaşdırdığını diqqətə çatdırdı: "Bu film komik janrdadır. Onun üçün amplua yox idi. Rejissor olduqunu kinofilmlərdə Azərbaycanın tarixi, mədəniyyəti, məişəti ustalıqla verilib və bunlar rejissor yozumunda həllini tapıb. Təbii ki, "Görüş", "Uzaq sahillərdə", "Yeddi oğul istəmə", "Mən ki gözəl deyildim" filmlərinə hər bir azərbaycanlı baxıb. Bu filmlərin hər birinin öz süjeti vardır. Rejissorun mövzulara özünəməxsus yanaşma tərzini isə milli kinomuzda yeni üslub və nəfəs gətirib".

Onun qəhrəmanlıq portreti yaratdığı "Uzaq sahillərdə" filmi kino tariximizdə seçilən filmlər sırasındadır. O, elə rejissorlarımızdandır ki, səhnə həyatı bəxş etdiyi filmlər tarixin sınağından çıxaraq yaşayır və hər zaman diqqətlə izlənilir. Çünki bu filmlərdə xalqımızın taleyi öz əksini tapıb. Elə "Dədə Qorqud" dastanının motivlərini kinoya gətirən ilk kinorejissor millət və bəşəri dəyərlər haqqında real mənzərəni canlandırmağa müvəffəq olub. "Arşın mal alan", "Yeddi oğul istəmə", "Əsl dost", "Mateo Falkone", "Mən rəqs edəcəyəm", "Qızıl qaz", "Babamın babasının babası", "Bağ mövsümü" və digər kinofilmləri onun yaradıcılığında əsas yeri tutur. Bu filmlərdə Azərbaycanın tarixi, mədəniyyəti və məişəti çox böyük sənətkarlıqla öz əksini tapıb. Onun Azərbaycan kino tarixinə qızıl hərfərlə yazılmış filmləri bu gün də əsl məktəbdir. Bildiyimiz kimi, "Mən ki gözəl deyildim" filmi müharibə dövrünü əks etdirən əsərdir. Tofiq Tağızadə özü də Böyük Vətən müharibəsi iştirakçısı olmuşdur. 3-cü kurs tələbəsi iken onu döyüşə aparırlar və o, cəbhədə yaralanır. Filmdə rejissor zamanın obrazını yaradıb. "Bağ mövsümü" kino-dramı, "O dünyadan salam" filmi və s. mövzu baxımında fərqlidirlər və hər bir filmde yaratdığı obrazları dolğun kinosevərə təqdim edib. Onun ən böyük arzusu Mirzə Cəlilin "Ölümlər" tragikomediyası əsasında film çəkmək idi. Bu, o dövr idi ki, ölkəmizdə vəziyyət ürəkaçan deyildi. Hər zaman yaratmaq, çalış-

maq istəyində olan T.Tağızadə o illərdə TMT (Tofiq, Mehdi Tağızadə) studiyasını yaradır və "Ölümlər" filminin çəkilişinə başlayır. O illərdə çox insanlar filmin çəkilməsi ilə bağlı etirazlarını, mənfi fikirlərini ifadə edir, "Ölümlər" zamanı deyil, deyirdilər. Lakin o, seçimində haqlı olduğunu bilirdi. Deyirdi ki, Cəlil Məmmədquluzadə klassik dramaturqdur. Onun əsərləri hər dövr üçün müasirdir və filmə "O dünyadan salam" adı vermişdir. Təbii ki, rejissor yozumu filmə ekran həyatı yaşamaq üçün yollar açmış oldu.

Bir epizodu da vurğulamaq istədim. Bir dəfə çıxışlarının birində "mən bu dünyadan köçəndən sonra Tofiq Tağızadədən bir də olmayacağam" ifadəsini işlətdi. Biz etiraz etdik ki, niyə belə passivist düşüncə ilə yaşayırısan. Bu gün görürük ki, onun sözündə böyük bir həqiqət varmış. Tofiq Tağızadələr, Həsən Seyidbəyli bir də Azərbaycan kinematografiyasında olmayacaqlar. Onlara bu gün kinomuzun böyük ehtiyacı var. Onlar xalqın, kinosevərlərin qəlbində yaşayır və əbədi olaraq yaşayacaqlar. Əlbəttə ki, belə sənətkarların yubileyləri ilə bağlı Cənab Prezidentin verdiyi sərəncamlar təqdirəlayiqdir. Cənab Prezident Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafına, klassik və müasir yaradıcı şəxsiyyətlərin yubileylərinin keçirilməsinə, onların yaradıcılıq irsinin bütün dünyada yetərinə təbliğ olunmasına böyük önəm verir. Dövlət başçımızın ədəbiyyata, teatra, kinoya, bütövlükdə, söz sənətinə yüksək qayğı və məhəbbəti milli-mənəvi dəyərlərimizə olan diqqətin nümunəsidir".

Zümrüd BAYRAMOVA

YAP Binəqədi rayon təşkilatında "Yaşıl İqtisadiyyat" adlı layihənin bağlanış seminarı keçirilib

Yeni Azərbaycan Partiyası Binəqədi rayon təşkilatının inzibati binasında Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondunun maliyyə dəstəyi, Binəqədi rayon gənclər və idman idarəsinin və YAP Binəqədi rayon təşkilatı gənclər birliyinin təşkilatı dəstəyi ilə "Yaşıl İqtisadiyyat" adlı layihənin bağlanış seminarı keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan layihə rəhbəri, YAP Binəqədi rayon təşkilatı gənclər birliyinin fəali Eldar Qurbanov çıxışında Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fonduna gənclərə göstərdiyi dəstək üçün minnətdarlığını bildirib, layihənin əsas məqsəd və hədəflərindən söz açıb.

Daha sonra çıxış edən YAP Binəqədi rayon təşkilatı gənclər birliyinin sədri Fəsl Nəbiyev layihə rəhbərini təbrik edib və bu kimi layihələrin gənclər üçün vacibliyini vurğulayıb.

Çıxışlardan sonra isə təlimçi Mahmud Mahmudovun təqdimatında müvafiq mövzuda bağlanış seminarı keçirilib.

Sonda iştirakçılara sertifikatlar təqdim olunub.

ZÜMRÜD

ABŞ-in nüfuzlu radiosunda 20 Yanvar faciəsindən danışılıb

ABŞ-da geniş auditoriyaya malik Con Batçelor Şou radio proqramı yanvarın 24-də canlı yayımını Qara Yanvar faciəsinə həsr edib. Azərbaycanın ABŞ-dakı səfiri Elin Süleymanovla müsahibədə Azərbaycan xalqının azadlıq və müstəqillik əzmini qırmaq üçün törədilmiş bu faciə zamanı xalqımızın fədakarlıq göstərərək qəhrəmanlıq tarixi yazmasından bəhs olunur. Müsahibədə Azərbaycanın müstəqilliyinin təməli olan Qanlı Yanvar faciəsinin eyni zamanda Sovet İttifaqının sonunun başlanğıcı olduğu vurğulanır. Həmçinin bildirilir ki, 20 Yanvar faciəsinin çoxsaylı qurbanlarının mətəm yürüşünün önündə Azərbaycanın müsəlman, yəhudi və xristian din xadimləri birgə dayanmışdılar. Bu isə Azərbaycanın nə qədər açıq və tolerant cəmiyyət olmasının göstəricisidir.

Proqramda bildirilir ki, hər il olduğu kimi, bu il də Azərbaycan xalqı bir araya gələrək 20 Yanvar faciəsi qurbanlarının əziz xatirəsini yad edir, Bakı şəhərini 29 il bundan öncə bu faciənin simvoluna çevrilmiş qərənfillərə qərç edir.

"Vikipediya"da böyük Azərbaycan şairi İmadəddin Nəsimi haqqında ispan dilində məqalə yaradılıb

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Mərkəzi Elmi Kitabxanası (MEK) və Şəms Tərcümə Xidmətləri Mərkəzinin əməkdaşlığı çərçivəsində "Vikipediya"da böyük Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri İmadəddin Nəsimi haqqında ispan dilində məqalə yaradılıb. MEK-dən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, məqalədə Nəsiminin həyatı, yaradıcılığı və əsərləri haqqında ətraflı məlumat verilir.

Məqalə ilə daha ətraflı qeyd olunan linkdə tanış olmaq mümkündür:

https://es.wikipedia.org/wiki/%C4%B0madaddin_Nasimi?fbclid=IwAR0-73R_IFJvKQMeHYFvol8iBvyUqvGf2AmFGrwi5wBZh_p141nf6tTrk7R4

Bu məqalə Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycan Respublikasında 2019-cu ilin "Nəsimi ili" elan edilməsi haqqında" 2019-cu il 11 yanvar tarixli Sərəncamından irəli gələn tapşırıqların icrası çərçivəsində yaradılıb.

Radikal müxalifət - dəyişən heç nə yoxdur

Xalq isə, belələrini, nəinki iqtidara alternativ, heç hakimiyyətə iddialı olan kiçik zərrə kimi də görmür

Ballı olduğu kimi, ötən həftənin şənbə günü - yanvarın 19-da dağıdıcı müxalifət partiyalarının və onların ətrafında olan təşkilatların keçirdikləri mitinq bu düşərgə mənsublarının zəifliyini, cəmiyyət tərəfindən dəstəklənmədiyini növbəti dəfə nümayiş etdirmiş oldu. Məhz bu mənada, diqqətçəkən məqamlardan biri də o odur ki, mitinqdə çıxış edən siyasi müxalifət partiya funksionerləri hələ də köhnə təfəkkür üzərində qalmaqda davam edir, əsasən də, cəmiyyətə yeni, faydalı, konstruktiv heç nə təklif edə bilmirlər. Əbəs deyil ki, 25 ildən çoxdur dəyişməyən eyni simalar, eyni şüarlar, eyni populist və mənasız çağırışlar, əsassız ittihamlar, yalan vədlər və çıxışçıların qulaq yorucu səs tembləri yenidən təkrarlandı. Beləliklə, dəyişən heç nə yoxdur, radikallar öz yerlərində addımlamaqda, daha dəqiqi isə, bir addım irəli getdiklərini sanarkən, iki addım geriə doğru getməkdə davam edirlər. Bu reallıq, 100 minlərlə sağlam düşüncəli ictimai rəyin onları qəbul etməməsi ilə bağlı və birbaşa əlaqəsi olan danılmaz sübutudur.

bütün bunlar onların siyasətləri deyil, sadəcə, siyasətdən sui-istifadə etdikləri xislətlərinin göstəricisidir.

Xalq onları rədd edib, indi də rədd etməkdədir!

Daha bir nüans, dağıdıcı müxalifət başçılarının öz iddialarını reallaşdırmaq üçün Azərbaycanın Suriya, Liviya və hazırda vətəndaş qarşılıqlı gədən digər ölkələrin vəziyyətinə düşməsinə hazır olmalarını gizlətməmələridir. Bu, həm də həqiqətdir ki, hələ AXC-Müsavat cütliyünün hakimiyyəti dövründə bu günün radikal müxalifət "liderləri" xalqa qarşı amansız davranışları, müstəqilliyimizin məhv edilməsi istiqamətində fəaliyyət göstərirlər və bu gün də həmin istiqamətdə ısrarlı olduqlarını göstərirlər. Parlamentdə deputatlar arasında yaşanan küçə davalarından tutmuş, mətbuat işçilərinin dö-

tiyaları rəhbərlərinin və funksionerlərinin münasibəti necədir?

Bu sualın cavabı bəsitdir. Sözügedən rəzalet mitinqdə beş-üç kəlmə utopik xəyalara dalıb, fikir bildiren digər müxalifət partiyalarının funksionerləri də gördülər ki, AXCP sədri onlardan öz dividendi üçün istifadə edir. Hətta deyərdik ki, ötən 25 ildə Ə.Kərimli müxalifət funksionerlərini dəfələrlə öz məqsədləri üçün istifadə etdikdən sonra, işləmiş salfet kimi kənara atıb. Bu dəfə də belə oldu - Ə.Kərimli mitinqin təşkilatçılığında tutmuş, bütün məsələləri təkbəşinə (!) yönəltdiyini iddia edərək, elə mitinqin gedişində, öz iddialarını müxalifət funksionerlərinin üzünə vurdu. Bu, o demək idi ki, "sizlər mənim üçün yalnız istifadə etmək üçün lazımsınız". Məhz bu amilin özü düşərgədəki xaos vəziyyətin nə dərəcədə olduğunu kifayət qədər sübut etməkdədir.

Azərbaycanın klassik küçə-meydan müxalifətinin xaricə sığınan anti-Azərbaycan ünsürləri ilə birlikdə təşkil etdiyi ortağ tədbir

Maraqlı məqamlardan biri də budur ki, daim öz "uğurlu fəaliyyətlərini" sünüləşdirərək, onu şişirdən, məğlubiyyətlərini, məhz belə vasitələrlə gizlətməyə çalışan "birləşmiş müxalifət" in hələ də xalqın onların belə cəhdlərini oyunbazlıq kimi qəbul elədiyini dərk etməmələridir. Məsələ ondadır ki, onların "Məhsul mitinqini" internet resurslarında az qala şəxsiz qələbə kimi təqdim etmək cəhdləri də bu sıradandır. Halbuki mitinq öz xaosluqlu, təşkilatçılığın zəifliyi, sistemsizliyi ilə diqqəti çəkib. O cümlədən, həmin aksiyada ziyalıların, cəmiyyətdə tanınan şəxslərin iştirakları nəzərə çarpmadı. Onu da qeyd edək ki, mitinq yalnız yerli çağırışlarla başa gəlməmişdi. Xaricdəki anti-Azərbaycan dairələr tərəfindən idarə olunan ünsürlər, özlərini "siyasi mühacir", yaxud "dissident" adlandıranlar mitinqə çağırış edirdilər və beləliklə, son mitinq Azərbaycanın klassik küçə-meydan müxalifətinin xaricə sığınan anti-Azərbaycan qüvvələri ilə birlikdə təşkil etdiyi ortağ tədbir idi.

O cümlədən, AXC-nin şineliyindən çıxmış və bu gün də müxalifət postunu zəbt etmiş şəxslərin çıxışları, irəli sürdükleri iddialar, bir daha təsdiq etdi ki, onlar hələ də revanşizm ab-havasındadırlar, dağıdıcılıq, sabitliyin pozulması yolu ilə hakimiyyəti zəbt etmək niyyətindən əl çəkməyiblər. Əlbəttə ki,

yülmələrinə qədər, eləcə də, açıq-aşkar silah gəzdiren cəbhəçilərin insanlara hədə-qorxu gələrək, reketçilik etmələri, çoxsaylı qətl və cinayət hadisələri - bütün bunlar və digər hadisələr, məhz bu gün "Məhsul" da gen-bol "demokratiya" bağıranların hakimiyyətləri bundan artıq deyildi. Görünür, indi də Azərbaycanın həmin dövrlərə qayıtması üçün, xarici qüvvələrin buyruq qullarına çevrilən "liderlər" yenidən öz idbar arzularını reallaşdırmağa can atırlar. Lakin xalq onları rədd edib və indi də rədd etməkdədir.

Əli Kərimli müxalifət funksionerlərini dəfələrlə öz məqsədləri üçün istifadə etdikdən sonra, işləmiş salfet kimi kənara atıb

Yeri gəlmişkən, yanvarın 19-da mitinqdən sonra - 20-də isə Şəhidlər Xiyabanında dağıdıcı müxalifət və onun başçılarının simasızlığı və başıpozuqluğu bir daha aydın şəkildə özünü büruzə verdi. Bu, bütövlükdə, onu göstərdi ki, həmin ünsürlər normal, sivil qaydada tədbir keçirmək, ictimaiyyətə öz fikirlərini və ideyalarını çatdırmaq qabiliyyətində deyillər. Çünki bayaq da qeyd edildiyi kimi, belələri hələ də 1990-cı illərin qaragüruhçuluq ab-havası ilə yaşayırlar.

Ümumiyyətlə, bu gün Ə.Kərimli kimi marginallaşmış, milli maraqları tapdaq altına atan, xəyanətkar, simasız şəxslərin siyasətçiliyinə girib, meydana çıxaraq, özlərini müxalifətin lideri adlandırmaları, bütövlükdə, cəmiyyətimiz üçün qəbul edilməz, müxalifət və digər müxalif partiyaların rəhbərləri üçün isə aşağılayıcı faktordur. Belə olan vəziyyətdə, həm də belə bir sual yaranır: Görəsən, Ə.Kərimlinin mitinqdə bəyan etdiyi liderlik iddialarına digər müxalifət par-

Özləri də olmasa, xalq-hakimiyyət birliyinin sarsılmazlığı belələrini o məzara göməcək, mütəlak göməcək!

Bu gün cəmiyyət - ziyalılar, tanınmış ictimaiyyət nümayəndələri, gənc nəsil bu reallıqları bilməli, unutmamalı və dağıdıcı qrupların iddialarına lazımi reaksiya verməlidir ki, dövlətin əleyhinə çıxanlar öz hədlərini aşmasınlar.

Daha bir məsələ budur ki, Azərbaycanda gedən uğurlu islahatlar, o cümlədən, Prezident İlham Əliyevin rüşvət və korrupsiya ilə mübarizəni gücləndirməsi, bütövlükdə isə, sistem xarakterli islahatlarının miqyasının genişləndirilməsi, habelə, Azərbaycanın idarəetmə fəlsəfəsi daha mükəmməl istiqamətdə dəyişməsi özlərini dövlət başçısına opponent hesab edənləri daha da aqressivləşir. Onların mütəşəkkil şəkildə müqavimət göstərmək cəhdləri də, məhz ölkəmizin dayanıqlı və dinamik inkişafından doğan narahatlıq kimi başa düşülür.

Eləcə də, Ermənistanla danışıqların yeni intensiv mərhələyə daxil olması ərafəsində güclü mövqedən çıxış edən Azərbaycanın daxilində qarşılıqlı yaratmağa çalışan bu qrupların məqsədi nədir? Əlbəttə, onlar belə tapşırıq alırlar və canla-başla onu icra edirlər. Beləliklə, bütün bunlar, onu deməyə əsas verir ki, 19-20 yanvarda baş verənlər müvafiq dövlət orqanları tərəfindən araşdırılmayınca və ona qiymət verilməyincə, dağıdıcı qrupların kütləvi aksiya təşkil etmək imkanları məhdudlaşdırılmalıdır.

Ehtimal etmək olar ki, Ə.Kərimli və onun başıpozuq, marginallaşmış dəstəsi bunu guya hakimiyyətin qorxması və ya geri çəkilməsi kimi qələmə versin. Bu zaman sual oluna bilər, hakimiyyət uzun müddət təbliğat aparıb, bütün güclərini səfərbər edib meydana cəmi 3 minə yaxın adam yığa bilən siyasətçilərdən niyə qorxmalı və nəyə görə çəkinməlidir?! Kim iddia edə bilər ki, bu kimi qabiliyyətsiz, gücsüz, aciz adamlar və onların ətrafındakılar hakimiyyətə alternativ ola və əzələ nümayiş edə bilərlər? Əlbəttə ki, dövlətin və Prezidentin ətrafında sıx birləşən xalq ordusu heç vaxt belə düşüncə bilməz. Əslində, xalq belələrini, nəinki iqtidara alternativ, heç hakimiyyətə iddialı olan kiçik zərrə kimi də görmür. Bu cür müxalifətin yeri isə yalnız siyasi məzarlıqdır ki, artıq onların bu məzarları uzun illərdir ki, qazılıb. Sadəcə, Əli Kərimli və ətrafı, yan-yörəsi siyasi ölümləri ilə barışmaq istəyində deyillər. Amma əvvəl, ya da axır, özləri də olmasa, xalq-hakimiyyət birliyinin sarsılmazlığı belələrini o məzara göməcək, mütəlak göməcək!

RÖVŞƏN NURƏDİNOĞLU

Doğuma görə birdəfəlik müavinətlə bağlı yenilik!

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən sosial müavinətlərin elektron təyinatı sisteminin yaradılması sürətləndirilir. "Xəzər Xəbər"-in məlumatına görə, pensiyaların avtomatlaşdırılmasından sonra yeni doğulan körpələrə görə verilən birdəfəlik müavinətlərin təyinatının avtomatlaşdırılması həyata keçiriləcək.

Nazirliyin sektor müdiri Babək Hüseynov qeyd edib ki, sözügedən təyinatın avtomatlaşdırılmasından sonra valideynlərin işi xeyli asanlaşacaq. Bu məqsədlə valideynlər nazirliyin sosial müavinətlər alt sistemində elektron qaydada müraciət edəcəklər. Hazırda müxtəlif qurumlarla əlaqəli şəkildə proqram təminatı üzərində işlər gedir. Sektor müdiri vurğulayıb ki, sistem bir neçə aydan sonra istifadəyə verilməlidir.

Bakı-Sumqayıt-Bakı elektrik qatarlarında gediş haqqında dəyişikliklər ediləcək

2019-cu il yanvarın 28-dən etibarən Bakı-Sumqayıt-Bakı marşrutu üzrə hərəkət edən elektrik qatarlarında gediş haqqında müəyyən dəyişikliklər olunacaq. "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə AZƏRTAC-a bildirilib ki, Bakı-Sumqayıt-Bakı marşrutu üzrə hərəkət edən elektrik qatarlarına minik zamanı keçid turniketlərində, biletlər kassalarında və köşklərdə yaranan növbələrin aradan qaldırılması məqsədilə kağız biletlərlə yanaşı, elektron plastik kartlar istifadə olunur. Bu da sənişinlərin turniketlərdən vaxt itkisinə yol vermədən sərbəst keçidini təmin edir.

Sənişinlər kağız biletlərdən istifadə etdikdə biletlərin yararsız hala düşməsi səbəbindən turniketlərdən keçid zamanı problemlərin yaranmasını nəzərə alaraq, eyni zamanda, bilet satışı köşklərində, kassalarda yaranmış növbələrin tam aradan qaldırılması, həmçinin sənişinlərin plastik kartlardan daha çox istifadəyə cəlb edilməsi və bununla da gediş-gəliş zamanı sənişinlərin rahatlığının təmin edilməsi məqsədilə kağız biletlər və plastik kartlarla gediş haqqı arasında qiymət fərqi tətbiq ediləcək. Bundan başqa, sözügedən qatarların biznes sinifli vaqonlarında gedişə olan tələbin təklifə uyğunlaşdırılması məqsədilə gediş haqqı tənzimlənəcək.

26 yanvar 2019-cu il

Müxalifəti ağır fəlakət gözləyir

“Əli Kərimlinin, Cəmil Həsənlinin və Arif Hacılinın mənəviyyatsızlığı 1988-ci ildən başlayır”

Ötən əsrin 90-cı illərində hakimiyyətdə olmuş AXC-Müsavat hakimiyyət cütliyünün tör-töküntüləri parlamentdə və mediada çıxışlarında bir-birinə qarşı ittihamlar səsləndirmiş, korrupsiyaya, rüşvətçorluğa yol vermiş, biri digərinə xəyanət etməyi, söz deyən, ideya və təklif irəli sürənləri döyüb, təhqir etməyi adı hala çevirmişlər. Bu gün isə özlərini milli təəssübkeş, demokratiya carçıları kimi qələmə verən “Milli Şura” təmsilçiləri, AXCP, Müsavat rəhbərliyi gənc nəslə çətdirməyə çalışır və vaxtı ilə tö-rətdikləri hüquqa zidd əməllərinin unudulduğunu zənn edirlər. Söhbət etdiyimiz müsahiblərimiz müxalifətin bu yöndə hay-küyünün mənasız olduğunu, cəmiyyətin onların iyrenc əməllərini unutmadığını bildirdilər.

Milli Dircəliş Hərəkatı Partiyasının sədri, millət vəkili Fərəc Quliyev: “Müxalifətə qarşı daha sərt tədbirlər görülməlidir”

“Milli Şura” yarandan müvəqqətimiz ortadadır. Biz o zaman demişdik ki, “Milli Şura” xarici dövlətlərin burda “5-ci kolon”u kimi iştirak edir və Azərbaycan dövlətinə qarşı

mübarizə aparır, bu faktlarla təsdiq olunubdur. Rusiyada Moskva Cərrahiyyə İnstitutunun akt zalında Vyacheslav Volodin birbaşa təşkilatçılığı ilə yaradılan “Milli Şura” “5-ci kolon” kimi dövlətçiliyimiz əleyhinə fəaliyyət göstərir. Sonradan bu təşkilatdan bir çox partiyalar, o cümlədən, Müsavat ona görə ayrıldılar ki, “Milli Şura” Moskvanın əli ilə yaradılıb. O zaman xaricdə ölkəmizə qarşı yaradılan hər hansı bir təşkilatın məsuliyyətə cəlb olunmasını istəmişdim, tələb etmişdim. Çünki bu vətəne xəyanətdir, bunun başqa adı yoxdur. Bu gün də ölkəmizdə belə qurumların fəaliyyət göstərməsi əhali tərəfindən, təbii ki, qınaqla qarşılanıb. Amma hesab edirəm ki, müxalifətə qarşı daha sərt tədbirlər görülməlidir. Dövlətçiliyə qarşı cəmiyyətin qınağı ortada olmalıdır. Ölkəmizin ərazi bütövlüyünə qarşı mübarizə aparıldığı bir dövrdə başqa bir ölkənin iradəsini ifadə etməkdən böyük xəyanət ola bilməz. Bu məsələni qəti şəkildə qınayıram.

ASDP-nin sədri millət vəkili Araz Əlizadə: “Əli Kərimli və Arif Hacıli vəzifə və pula görə, hər cür alçaqlığı edirlər”

- Dayaz düşüncəli insanlar siyasətdə məşğul olanda, həmin siyasət çirkin olur. Hər şey insanlardan asılıdır. Yeni vəzifə insana yaraşığı gətirmir, insan vəzifəyə yaraşığı gətirir. Əli Kərimlinin, Cəmil Həsənlinin və Arif Hacılinın mənəviyyatsızlığı 1988-ci ildən başlayır və bu gün də davam edir. Ona görə də, burda yeni bir söz deyə bilmərəm. Yalnız bir şey deyə bilərəm ki, Əli Kərimli və Arif Hacıli vəzifə və pula görə, hər

qaranlıq məsələlərə aydınlıq gətirməyə və ictimaiyyəti məlumatlandırmağa çalışmır? Özü də bu, təkcə Ə.Kərimliyə aid deyil, o cümlədən, bütün “Milli Şura”nın üzvlərinə aiddir.

“Bakı Xəbər” qəzetinin baş redaktoru Aydın Quliyev: “Əli Kərimli siyasətçi hesab edilə bilməz”

- 1990-cı illərdə bir-biri ilə çox amansız şəkildə mübarizə aparən, bir-birinin prinsiplərini qəbul etməyən, bir-birinə qətiyyət hörmət göstərməyən müəyyən siyasi təşkilatlar və onların rəhbərləri bu gün bir yerdə sanki heç nə olmamış kimi addımlamaqda davam edirlər. Əslində, bu, onların məşğul olduqları, apardıqları mübarizəyə prinsipsiz yanaşdıqlarının bariz nümunəsidir. Əgər ortada prinsip olsa, prinsipial bir münasibət olsa, keçmiş unutmada hər şeyi nəzərə almaq şərti ilə, ləyaqətlə və şərəflə mübarizə yollarında addımlayarlardı. Amma bu gün onların yenidən bir yerdə olmaları açıq şəkildə göstərir ki, sadəcə, mənafeələr üstündə qruplaşmalar və ortada ideoloji-siyasi prinsiplər yoxdur. Təkrar edirəm ki, müəyyən mənafeələrdən söhbət gedir. Belə mənafeələrin üstündə yaranmış qruplaşmalar və məhrəbləşmələr uzun çəkə bilməz. Onlar hansısa bir mərhələdə yenə də müəyyən ziddiyyətlərin ucbatından dağılıcaqlar. Müxalifətin bugünkü birlikləri uzunömürlü olmayacaq. Cəmiyyətimiz də nə yaxşı ki, yaxın keçmişdə baş verən hadisələri xatırlayır və bilir ki, belə ittifaqların üzərində qurulan və

cür alçaqlığı edirlər. Sual edirəm, nə üçün indiyəcən bizim xüsusi xidmət orqanları Ə.Kərimliyə pul hardan gəlir, bu pulları necə alır, necə ötürür, necə xərcləyir və digər

aparılan siyasi mübarizənin hər hansı bir nəticəsi ola bilməz. Hər kəs özü haqqında yüksək fikirdə ola bilər, o cümlədən də, Əli Kərimli. Amma insanların siyasətdə çəkisini onun özü haqqında hansı fikirdə olması yox, cəmiyyətin, siyasi dairələrin, kənardan baxanların münasibəti müəyyənədir. Əsl siyasi liderin cəmiyyətdə nüfuzu, mövqeyi və çəkisi onun malik olduğu sosial baza ilə ölçülür, onun malik olduğu seçici elektoratu ilə ölçülür, onu geniş beynəlxalq əlaqələri ilə ölçülür, ölkənin daxilində malik olduğu böyük resurslarla müəyyənədir. Amma sadalanan bu arqumentlərin heç birinə Ə.Kərimli malik deyil. Ə.Kərimlinin özü haqqında hansı fikirdə olmağından asılı olmayaraq, əsl reallıq tamamilə başqadır. Ona görə, düşünürəm ki, onun aksiyalarda özünü başqalarından daha üstün tutması, ən azı onun dünənə qədər müttəfiq olduğu siyasi partiya liderləri reaksiya verəcəklər. Burada söhbət onların illər boyu qazandıqları siyasi dividdə bu gün başqalarının, o cümlədən, Ə.Kərimli, müəyyən mənada, sahib çıxmaq cəhdindən gedir. Ona görə də, onların buna etiraz edəcəklərini və yaxud, ortaya konkret mövqə qoyacaqlarını mən gözləyirəm.

Azərbaycan Demokrat Partiyasının sədri Sərdar Cəlalov: “Milli Şura”nın mitinqlərinə qatılmaq fikrim yoxdur”

- Mənim siyasi maraqlar naminə keçirilən mitinqlərdə qətiyyət iştirak etmək fikrim yoxdur. Eləcə də, Azərbaycanın müstəqilliyinə və dövlətçiliyinə bu və ya başqa şəkildə xələf gətirə biləcək mitinqlərə qatılmaq fikrim də yoxdur. Ona görə də, “Milli Şura”nın mitinqlərində iştirak etmirəm. Əgər “Milli Şura” rəhbərliyindən mitinqdə iştirakla bağlı dəvət gəlsəydi belə, biz iştirak etməyəcəkdik. Yanvarın 19-da keçirilən mitinqi düzgün hesab etmirəm. Həmin gün rus qoşunlarının Bakıya yeridildiyi gündür. 19 yanvar mitinqini təşkil edənlər hər şeydən danışıqlar da, bu barədə bir kəlmə də olsun fikir bildirmədilər.

GÜLYANƏ

“Əli Kərimlinin məqsədi kütləvi aksiyalar vasitəsilə sabitliyi pozmaqdır”

“Milli Şura yanvarın 19-da mitinq keçirmək üçün Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə müraciət etmişdi və BŞİH onlara mitinq keçirmələri müəyyən şərtlər çərçivəsində icazə vermişdi. Amma özünü müxalifət adlandıran o radikal dəstənin üzvləri mitinqdən sui-istifadə edərək pozuculuq meyillərinə əl atdılar və ərəzidə yaşayan insanların rahatsızlığına səbəb oldular”. Bunu SiA-ya açıqlamasında “Kaspi” qəzetinin baş redaktoru İlham Quliyev bildirib.

Baş redakturun sözlərinə görə, nəzərdə tutulmamış şüarların səsləndirilməsi və digər təxribat xarakterli çağırışlar göstərdi ki, bu dəstənin fikri sərbəst toplaşmaq azadlığından istifadə etmək deyil: “Məqsəd bu imkandan sui-istifadə edərək ölkədə, paytaxtda qarşıqlıq yaratmaq və insanların, vətəndaşların istirahət, yaşam hüquqlarını pozmaq və bununla da öz çirkin məqsədlərini reallaşdırmaqdır. Mitinqdən bir gün sonra Şəhidlər Xiyabanındakı anım aksiyasında Əli Kərimli və ətrafındakıların davranışları onların aranı qarışdırmaq istəyində olduqlarını bir daha aydın şəkildə göstərdi. Şəhidlər Xiyabanına gələn hər bir kəs müvafiq qaydada keçərək şəhidlərimizi ziyarət edirdi. Amma Əli Kərimli və onun ətrafındakılar bunu ayrı-seçkilik kimi qiymətləndirdilər və qaydalara kobud şəkildə əməl etmək istəmədilər. Təbii ki, bu da çox xoşagəlməz bir mənzərənin yaranmasına səbəb oldu. Bu həm şəhidlərin ruhuna hörmətsizlik oldu, həm də anım mərasiminə gələn digər vətəndaşların hüquqları kobud şəkildə pozuldu. Onların növbəti mitinq vaxtını da elan etməsi göstərdi ki, burada məqsəd kütləvi aksiyalar vasitəsilə sabitliyi pozmaq və xaricdən idarə olunan müəyyən təxribatçı fikirlərin Azərbaycanda da tətbiq olunmasına çalışmaqdır. Amma Azərbaycan ictimaiyyəti, siyasi elitası hər şeydən çox məlumatlıdır. Belə hallara qarşı Azərbaycanda qətiyyətli mübarizə aparılır və 26 yanvar aksiyasına icazə verilmədi.

Bildiyiniz kimi son vaxtlar cənab Prezident tərəfindən idarəetmənin təkmilləşdirilməsi, struktur islahatları ilə bağlı çox səs-küyə səbəb olmuş və cəmiyyətin razılığı ilə qarşılanmış addımlar atılır. Təbii ki, bu addımlar korrupsiyalanmış müəyyən dairələrin narazılığına səbəb olur. Ümumiyyətlə korrupsiyaya qarşı mübarizə tədbirləri gücləndikcə özlərini buna oppenet hesab edənlər daha da aqressivləşirlər və bu prosesə müqavimət göstərməyə çalışırlar. Müxalifət başçıların və funksionerlərinin çıxışları göstərdi ki, onlar cəmiyyətə yeni, faydalı, konstruktiv heç nə təklif edə bilmirlər. 25 ildən çoxdur dəyişməyən eyni simalar, eyni şüarlar, eyni populist və mənasız çağırışlar, əsassız ittihamlar, yalan vədlər, çıxışçıların qulaq yorucu səs tembrləri yenidən təkrarlandı”.

“Rusiya Paşinyandan hesabat istəyəcək”

“Ermenistan baş naziri Nikol Paşinyan Moskvaya ona görə səfər edir ki, Rusiya Paşinyandan hesabat istəyəcək ki, Azərbaycan Prezidenti ilə hansı müzakirələr aparıb, söhbətlər edib. Bu, birmənalıdır”. Bunu SiA-ya açıqlamasında politoloq Cümşüd Nuriyev deyib. Politoloqun sözlərinə görə, Azərbaycan Prezidenti o addımı atmadı: “Amma Paşinyanın Davosdakı qeyri-rəsmi görüşü özünün sosial şəbəkəsində yerləşdirməsi və yayması görünür ki, bu adam bir dövlət başçısı kimi çox səviyyəsizdir. Çünki heç bir dövlət başçısı görüşlərini (rəsmi və yaxud qeyri-rəsmi) sosial şəbəkədə yaymır. Üçüncüsü, Paşinyan Davosdan gələndən

sonra orada olan danışıqların ruhuna uyğun olmayan bir bəyanatla çıxış etdi ki, Ermənistanın xarici siyasətində hər hansı bir dəyişikliyə uğrayacağını gözləmirik. Bundan

başqa Rusiyanın da Azərbaycanda öz maraqları var.

Azərbaycan Prezidenti orada elan etdi ki, Azərbaycanın hələlik KTMT-yə daxil olmaqla bağlı hər hansı bir fikri yoxdur. Yeni bütün bunların fonunda yəqin ki, Moskva tərəfindən Paşinyana tapşırıqlar verəcək. Əgər Paşinyan ölkəsinə qayıtdıqdan sonra onun danışıqlarında Azərbaycanla bağlı müsbət bir dəyişiklik olacaqsə, deməli Rusiya Qarabağ məsələsinin həllində maraqlıdır. Yox əgər yenə evvelki kimi köhnə bayatları oxuyacaqlarsa, deməli Rusiya ona tapşırıcaq ki, hələlik Qarabağ məsələsində Azərbaycanla danışıqları uzat. Mən bunu belə görürəm”.

İnsanların cəmiyyətin yenidən qurulmasından gözlədikləri müsbət cəhətlərdən biri də hər bir insanın öz müqəddəratını özünün müəyyən edə bilməsi imkanlarının genişlənməsidir. Bütün məsuliyyəti öz üzərinə götürə bilən, bu və ya başqa seçimi etməyi və qarşıya qoyulmuş məqsədlərə çatmağı bacaran şəxsiyyətin roluna bu yeni yanaşma insan fəaliyyətinin bütün sahələrini əhatə edir. Deyilənlər, bütünlüklə qadınlara da aiddir.

Qadınlar iqtisadiyyatda, cəmiyyətdə, nəhayət, dəyişikliklər prosesinin özündə mühüm rol oynayırlar. Onlar haqqı ödənilən və ödənilməyən əməklə məşğul olaraq iqtisadiyyatda fəal iştirak edir, siyasi həyat və şəxsi təşəbbüs sahəsində əhəmiyyətli xidmət göstərirlər. Qadınlar uşaqların xoşbəxtliyinin təmin olunmasında həlledici, ailədə və cəmiyyətdə, xüsusən, keçid dövrünü yaşayan ölkələrin gələcəyinin təmin olunması üçün inkişaf etdirilməsi zəruri olan sahələrdə əsas rol oynayırlar. Azərbaycan da bu ölkələr sırasına daxildir.

Fəlsəfə elmləri doktoru Lələ Mövsümova yazır: "İctimai həyatın mühüm yönlerinden olan gender probleminin doğurduğu mənafə toqquşmaları cəmiyyətin özünün inkişaf dinamikası ilə birbaşa bağlıdır. Bu səbəbdən də, problemi Azərbaycan cəmiyyətində baş verən proseslərdən təcrid olunmuş şəkildə təhlil etmək mümkün deyildir. Azərbaycanda yaşayan qadınlar özünün xüsusi maraqları olan əlahiddə qrup olmayıb, sadəcə, bütün əhalinin yarısını təşkil edirlər və onların konkret problemlərinin fundamental sosial əhəmiyyəti vardır.

Adətən, qadınlar cəmiyyətdəki imkanlarına görə aşağı pillələrdə yer tuturlarsa da, bu, onların yeni nəslin böyüməsi üçün zəruri olan hər şeyi təmin etmək və onun qayğısına qalmaqla rolunu müəyyən edilən xüsusi tələblərlə bağlayırlar. Uşaqların doğulması funksiyası ilə şərtləndirilmiş sosial baxımdan qərarlaşmış bu cür asılılıq qadın və uşaqların firavanlığı arasında qarşılıqlı əlaqəni gücləndirir. Qadınların gündəlik həyatı da, öz növbəsində, bütün cəmiyyətin həyatına çox böyük təsir göstərir və onların inkişafı, bütövlükdə, bəşəriyyətin tərəqqisini səciyyələndirən həssas göstərici kimi çıxış edir. Gender münasibətləri ilə, istiqamətlənmə özlüyündə insanların cinslərindən asılı olmayaraq, bərabər hüquqlu olmasını müdafiə edir. O, feminizm ideyalarından köklü surətdə uzaqdır (baxmayaraq ki, tədqiqatlar nəticəsində, qadınların və uşaqların öz hüquqları baxımından, ən çox sıxışdırılan kateqoriya kimi qalmaqda davam etməsi aydın olmuşdur) və onlar qədər təcavüzkarcasına kəskin deyil.

Sosialist quruluşunda dövlət bazarın, ailənin və başqa vətəndaş təsisatlarının rolunu minimuma endirməklə, əsas sosial qurum qismində çıxış edirdi. Həm də dövlət sosial norma və dəyərlərin, eləcə də, gender bərabərliyi ilə bağlı olan amillərin də rəsmi vasitəçisi və baş hakimi funksiyasını da öz üzərinə götürmüşdü. Sosialist dövləti eəqalitar ideologiyayı təsbit edərək, qadın və kişilərin bərabər-

hüquqlu olmasını qanunvericilikdə təsdiq etsə də, onun məqsədləri və vədləri qadınların gündəlik həyatında reallaşdırıla bilmədi.

Sosialist üsul-idarəsində qadınların vəziyyəti bir sıra mühüm sahələrdə nisbətən yaxşılaşdı. Komanda ilə idarə olunan iqtisadiyyata malik bir sıra ölkələrdə təhsil sahəsində bərabər imkanların inkişaf etdirilməsinə və qadın məşğulluğunun yüksək səviyyəsinin əldə olunmasına kömək göstərilir, uşaqlara hərtərəfli, əsaslı qulluq və anaların sağlamlığının mühafizəsi təmin edilirdi".

Qadınlara belə münasibət sosial ədalətlə deyil, daha çox iqtisadi məqsədlərdən və maraqlardan irəli gəlirdisə də, onun nəticəsi qadınların inkişafında əldə olunan konkret tərəqqidə əksini tapdı.

Azərbaycan qadınları da, beləcə, geniş təhsil almaq imkanı əldə etdilər ki, bu da özünü o zaman onların həyatında, ailədə, cəmiyyətdə, siyasi və dövlət sistemində və b. sahələrdə müəyyən yer tutmasına təsirini göstərməyə bilməzdi.

Ölkənin iqtisadi, sosial və siyasi həyatında keçid dövrünün başlanması gender bərabərliyinin təmin olunmasında dövlət inhisarının ləğv olunmasına gətirib çıxardı və qadınlar bərabərlik baxımından tamamilə fərqli şərtlərin mövcud olduğu açıq mühitdə, imkanların bol olması şəraitində təhlükəli meyllərin də artdığı məkənlə üz-üzə qaldılar. Keçid dövrü qadınları onların əvvəllər məşğulluq və sosial təminat sahəsində əldə etdikləri nailiyyətlərdən məhrum etdi. Bu tənəzzülü, adətən, dövlətin rolunun kəskin və əhəmiyyətli dərəcədə kiçilməsi ilə izah edirlər. Sovet quruluşunun dağıldığı və demokratik cəmiyyətin isə yenidən doğulduğu dövrdə ictimai qüvvələrin geniş birliydən qadınların cəmiyyət hə-

sahəsində qarşılıqlı əlaqələrin təcürbəsi göstərir ki, mənəvi həyatda baş verən bir çox hadisələrin təməlini heç də əməyin dəyəri və sahibkar şərəfi kimi amillər təşkil etmir.

Bunun bir çox səbəbləri vardır: bütövlükdə, iqtisadi münasibətlərin vəziyyəti, bazar münasibətlərinin hüquqi tənzimləməsinin tam bərqərar olmaması, etika elminin vacib hissəsi kimi, ənənəvi olaraq, mənəvi tərbiyənin vasitəçisi rolunu oynayan ictimai rəyin, demək olar ki, haçalanması və b. Bununla belə, keçid dövründə qadınların inkişafındakı bəzi meyilləri izləmək mümkündür. Bütövlükdə isə, onlar aydın və səliss ifadəsini tapmamışdır.

Azərbaycanda 1990-95-ci illərdə inkişafın səviyyəsinin aşağı düşməsinin əsas səbəbi istehsal həcmində azalma olmuşdur. Keçmiş sosializmdən irs qalmış istehsalın səmərəsiz, bazara uyğun olmayan sistemi, sadəcə olaraq, formalaşmaqda olan bazarın tələbatını ödəyə bilmədi.

Nəticədə, dünya bazarında ictimai məhsulun qiymətdən düşməsi baş verdi. İqtisadiyyatı keçid dövrünü yaşayan bütün ölkələr, demək olar ki, arzu olunan firavanlıq və müterəqqi inkişafın təmin olunması üçün iqtisadi və sosial inkişafın tarazlaşdırılmış kompleks planının müəyyən edilməsi kimi çox mürəkkəb problemin həlli ilə üz-üzə gəldilər.

Burada fərqli cəhətlər həddindən artıq çoxdur, lakin problem postsovet məkəni ölkələrinin hamısı üçün ümumi xarakter daşıyır. İnsan hüquqlarının bərqərar olmasını nəzərdə tutan inkişaf, ölkələr və insanlar qarşısında açılan imkan bərabərliyinin daha çox və geniş məkənda təmin edilməsinə yönəldilmişdir. Söhbət gender tarazlığından gədirsə, məhz inkişafa

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Müasir Azərbaycan cəmiyyətində qadın-kishi münasibətləri və onların bərabərliyi problemi

yatında hərlərəfli iştirakının təmin edilməsi üçün tələb olunan səylər reallaşmaya da bilər.

L.Mövsümovanın fikrincə, demokratik cəmiyyətə və bazar iqtisadiyyatına keçid qadınlara həm şəxsiyyət, ana, işçi qüvvəsi, ailənin və kollektivin, müxtəlif birliklərin üzvü kimi, həm də əhəmiyyətli siyasi qüvvə olmaq baxımından mühüm faydalar gətirə bilər. Keçid dövründə qadınları gözləyə biləcək təhlükələri vurğulamaqla yanaşı, bu mürəkkəb problemin həll edilməsinə göstərilən səylərin nə kimi uğurlu nəticələr verə biləcəyinə də diqqət yönəltmək çox vacibdir.

Təəssüflər olsun ki, gender siyasətinin meyilləri və Azərbaycan əxlaqında baş verən proseslərin elmi tədqiqinə dair düzgün informasiyanın azlığı, qadın həyatında baş verən dəyişikliklərin daha geniş iqtisadi, sosial və siyasi kontekstə aydınlıq gətirilməsini çətinləşdirir. Bu gün bazar münasibətlərinin formalaşması ilə bağlı olaraq, mənəvi həyatda baş verən məsələlərin və mənfi xüsusiyyətləri çoxluq təşkil edən meyillərin ortaya çıxması, hələlik, nəzəriyyəçi diqqətdən kənar qalmışdır.

Bazar münasibətlərinin formalaşmaqda olan səviyyəsi və biznes

belə yanaşma daha məqsədəuyğun sayılır. BMT-nin gender bərabərliyinin inkişafına insan hüquqları baxımından yanaşması maraqlıdır. Bu mövqeyin bəyan edilməsi zamanı ümumi inkişaf problemi insanın seçim imkanının daha da genişləndirilməsi kimi önə çəkilir ki, bu da, bütövlükdə, mənəviyyət problemləri ilə birbaşa bağlıdır. Qeyd edildiyi kimi, bunlar cəmiyyətin bütün üzvləri üçün imkanlar bərabərliyi, nəsilən-nəslə bu imkanların sabitliyi, insanların inkişaf prosesində iştirak etməsi və bu inkişafın nəticələrindən bəhrələnməkdən ötrü onların hüquqlarının təmin edilməsi ilə əlaqədardır. Bu məqsədlərə nail olmağın əsas vasitələri insan hüquqlarının, o sıradan da, qadınların hüquq bərabərliyinin təminindən və onların müdafiəsindən ibarətdir.

İnsan birliklərinin inkişafına insan hüquqları baxımından yanaşmanın tarixi kökləri öz başlanğıcını İkinci Dünya müharibəsinin nəticələrindən götürür. 1948-ci ildə qəbul edilmiş "Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsi" baş vermiş müharibənin dəhşətlərinə siyasi reaksiya idi. Burada cinsindən, irqindən, dilindən, dinindən asılı olmayaraq, bütün insanların

cəmiyyət həyatında ləyaqətlə iştirak etmək hüququ təsdiq olunur, beynəlxalq birliklərin qəbul etdiyi ümumbəşəri dəyərlər bəyənilir və qəbul olunurdu. Beynəlxalq Valyuta Fondu və Ümumdünya Bankı kimi təşkilatlar da bu dövrdə yaradıldı ki, bunlar müharibəyə gətirib çıxaran iqtisadi fəlakətlərin qarşısını almalı, iqtisadi artım nəticəsində yoxsulluğun ləğv edilməsini təmin etməli idilər. İnkişaf prosesində ortaya çıxan problemlərin ilkin səbəblərinin aradan qaldırılmasına dair razılıqla bağlı olaraq, siyasi, iqtisadi və sosial hüquq və şərtlər arasındakı mürəkkəb qarşılıqlı əlaqələrdə anlaşma formalaşmışdır.

L.Mövsümova daha sonra yazır: "Ən mühüm nailiyyətlərdən biri də belə bir faktın etiraf edilməsi oldu ki, de-yure, yeni qanun qarşısında bərabərlik, de-facto bərabərliyin olması demək deyildir. Hüquqi təminatlara baxmayaraq, qadınlar struktur maneələri və sistemli ayrı-seçkilik ucundan bərabər imkanlardan məhrumdurlar. Mənəviyyətə və əxlaqa insan hüquqları baxımından yanaşma mahiyyətə bərabərliyi tələb edir. Burada etiraf olunur ki, çoxdan mövcud olan maneələrin aradan qaldırılması üçün xüsusi müsbət ayrı-seçkilik tədbirləri tələb oluna bilər. Həmçinin, o da vurğula-

ılır ki, hamıya bərabər münasibət, son nəticədə, bərabərsizliyə gətirib çıxara bilər. Buna görə də, əsas məqsəd qadın və kişilərə eyni münasibətin təmin olunmasından daha çox onların hər ikisi üçün bərabər nəticələrin əldə olunmasına nail olmaqdır. Bu cür yanaşma bərabərlik və iştirakın xidmətlər sistemində, yardım tədbirlərinə, maliyyələşdirməyə, sosial proqramlara, siyasət və qanunvericiliyə inteqrasiya edilməsinə yönəlmişdir. Qadınlara münasibətdə bütün ayrı-seçkilik formalarının ləğv edilməsinə dair 1979-cu il Konvensiyası, beynəlxalq birliyin öhdəliklərini əks etdirən sənəd olmaqla bərabər, hüquqların, sadəcə, bəyan edilməsindən həlli vacib olan məsələlərin və bu hüquqların həyata keçirilməsi üçün zəruri olan tədbirlərin müəyyən edilməsinə doğru irəliləyiş etdi. Qadınların vəziyyətinə dair 1995-ci ildə 4-cü Beynəlxalq Konfransda qəbul edilmiş fəaliyyət platformasında, Konvensiyanın qadınlara münasibətdə bütün ayrı-seçkilik formalarının ləğv olunmasına dair müddəalarının yerinə yetirilməsi sahəsində tədbirlər kompleks müəyyən edilmişdir.

Vahid Öməröv,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

26 yanvar 2019-cu il

Siyasi düşüklük “Məhsul” və darlığı

Bu günlərdə “facebook”da Əli Kərimlinin trollarından birinin kompüter qrafikasından istifadə edərək, “liderini” necə mədh etməsi və həmin mədhiyyə fotosundan doğan izafə yaltaqlığın şahidi oldum. Demək, Ə.Kərimli oturub kreslodə, ətrafında da “vəzir-vəkilləri”. Troll da “gözünə döndüyüm”, götürüb AXCP sədrinin başına qızıldan “tac” qoyub, “əsasını” da verib, türkün sözü, solda oturanın əlinə, şəklin üstündən də nə yazsa, yaxşıdır? “Oturuşunda belə, əsalət var”... Gerçəklikdə, bu “əsalətin” rəzalət olması isə, elə sözü-gedən mənzərədə kifayət qədər öz əksini tapıb.

tərədilmək istənilən təxribatın ilkin cümlələri idi. Bu, şəhidlər üzərində murdar siyasetin göstəricisi idi. Amma alınmadı!

Kənardan baxarkən, bu cəhdlərin nə qədər ucuz, idbar, saxta eyforik və ürəkbulandırıcı olduğu açıq-aydın hiss edilirdi

Bu arada, blogger Mehman Hüseyinovun Prezidentə müraciəti və dövlət başçımızın onun bu müraciətinə reaksiya verərək, üzərində olan ikinci ittihamının aradan qal-

qətən də, kənardan baxarkən, bu cəhdlərin nə qədər ucuz, idbar, saxta eyforik və ürəkbulandırıcı olduğu açıq-aydın hiss edilirdi. Onların 2003-cü ilin küçələrində ilişib qalmış küçə təkəvkülləri, 90-lardakı meydanbazlıq küçülükləri isə baş tutmayacaq.

Bu arada, xaricdəki antimillilərsürələr də iş başındadırlar. Məsələn, Məhəmməd Mirzəli mitinqin icazə verilməsinə təsəffüfləndiyini (“təhsüf” (!) edirmiş) ciddi, eləcə də, hər zamankı kimi orfoqrafik səhvə ifadə edib. Onu da qeyd edirəm ki, bunlar üçün Azərbaycan dövləti heç zaman maraqlı

o l m a d ı ğ ı

üçün, Azərbaycan dili də maraqlı deyil. Təki daxillərindəki şeytançılıqlarını, xislətlərini “facebook” səhifələrinə püskürtsünlər. Dilimizə belə, hörmət

qoymayan həmin tiplər, əslində, yalnız siyasi savad və bilgilərinin olmadığını deyil, həmçinin, ictimai həyatdakı səbətsizliklərini də üzə çıxarmış olurlar. Ə.Kərimlinin trollarının onu bu və ya digər şəkildə mədhiyyə demələrindən də görünənlər, məhz budur. Hətta birinin AXCP sədrini Gürcüstanın sabiq prezidenti, eləcə də, Ukrayna siyasətində elektorat toplamağı

bacarmış Mixail Saakaşvilidən konponentlərinə (“kamponentlərinə” (!)) görə üstün olduğunu iddia etməsi, yazının lap əvvəlində qeyd elədiyim İDİOTİZM göstəricilərinin tərkib hissəsi olaraq qiymətləndirilə bilər. Çox yəqin ki, AXCP sədri Əli Kərimli istər orfoqrafik, istərsə də həyatı səhvlərlə bol olan bu mədhiyyələrdən zövq qalır.

Siyasi eyforiyaya qapılmadan, siyasi qapanmaya qədər

Ümumiyyətlə, ona maraqlı deyil ki, gəncliklərini zəhərləyərək, onların həyatlarını öz təhlükəli maraqlarına qurban verdiyi həmin cavan uşaqlar ana dillərində doğrudürüst yazıb-poza bilmirlər, ona maraqlı olan budur ki, nə cızmaqara edirlərsə-etsinlər, tək siyasi dividendi, ən azından, hazırkı mövqeyində qalsın. Hazırkı mövqeyi isə siyasi şkalanın ən aşağı hissəsində dayanmaqdadır. Sabah həmin şkala, ümumiyyətlə, heç bir dərəcəni göstərməyə də bilər və buna doğru da gedir. Nəticə isə budur ki, Ə.Kərimli hələ də aşırı eyforiyasına qapılıb. Bu qapılmaların siyasi cəhətdən qısa qapanma verərək, bütövlükdə müxalifətin çırağını söndürməsi reallığı

Qaragüruhçular çetəsinin maddi və s. maraqlarının teatral tamaşası - şəhidlər üzərində murdar siyaset

Cəmiyyətdən bu tipli idiotların çıxması, inanıram ki, heç kimi, eləcə də məni sevindirmir, əksinə, kədərləndirir və düşündürür. Kədərləndirir ona görə ki, əsrlər boyu tarixlər yazmış böyük bir millətin içindən kimlərinə güdazına gədən, nəticədə, idiotlaşan belələri çıxmalı deyil, hətta çıxırsa, onlar aşlanmalı və normal cəmiyyət sırasına daxil edilməlidirlər. Hətta nə qədər gec olsa belə, necə deyərək, ziyarın yarısından geri dönmək də xeyrin bir hissəsidir.

Düşündürür ona görə ki, axı nəyə görə birilərinin şəxsi mənfəətlərinə görə, mənəvi korluğa düşür edilənlər, xüsusilə, gənc nəsillə hələ də dar çərçivələrdən - İDİOTİZM xəstəliyindən xilas olub, ətraflarındakı müsbət mənzərələrdən nəticə çıxarıb, normal həyat tərzinə qayıtmaq istəmirlər? Sonda isə biz, məhz qeyd edilən bu kimi halların şahidlərinə çevrilirik!

Müxalifətin mitinqinə icazə verilmədi və bu, çox doğru, eləcə də, yerində atılmış qərar idi. Fəqət, biz bu qərarın verilməsindən sonra daha nələri müşahidə etmiş olduq? Hələ 19 yanvar mitinqindən sonra, hər zamankı kimi eyforiyaya qapılan radikal zümrə və onların “liderləri” yanvarın 20-də Şəhidlər Xiyabanını ziyarət edərkən, bunu özlərinə məxsus hay-həşirlə ictimailəşdirməyə cəhdlər göstər-

dilər. Baxın, insanlarımız şəhidlərinin əziz xatirələrini yad elədikləri zaman, bunlar milli-mənəvi, əxlaqi və s. mühüm dəyərləri ayaqlar altına ataraq, xaricdəki misterlərinin, ser və müsyölərinin maraqlarına nöqərəlik etməklə məşğul olublar. Xüsusilə, 19 yanvar mitinqini, yəni “birləşmiş müxalifət” aksiyasını öz adına çıxan Əli Kərimli 20 yanvar günündə ictimaiyyətin təhlükəsizliyini qoruyan hüquq-mühafizə orqanlarına qarşı aşkar təxribat törətməyə çalışdı. Bunun sonradan nə ilə nəticələndiyini isə, artıq ictimaiyyət yaxşı bilir və xatırlayır. İctimaiyyət bilir ki, bütün bunların arxasında heç də “şəhidlərimizi ziyarət etməyə qoymurlar” tipli ifadələr Kərimlinin boğazından yuxarı çıxardığı sənsindən başqa heç nə deyil.

O cümlədən, “gənclərimizi tutub polisə apardılar” fikirləri də qeyd olunanların bir hissəsidir ki, bütün bunlar, bütövlükdə, hakimiyyət iddiasında olan qaragüruhçular çetəsinin maddi və s. maraqlarının teatral tamaşasıdır.

Növbəti mitinqə icazənin verilməməsinin də bəlli səbəbləri var. Çünki yanvarın 19-da məhsuldar və uğursuz mitinqin ardınca, polisin “damarını” yoxlamaq məqsədi ilə metro stansiyasının qarşısında çıxarılan hoqqabazlıqlar, insanların ictimai nəqliyyatdan zorla düşürülməsi tələbləri, “Mehmanı xilas etməyə gedirik” kimi çağırışlar, məhz (!) yanvarın 20-də

dırılması ilə bağlı verdiyi tapşırığı da siyasi oyunbazlığa çevrilərək, “qələbə” (!) kimi qələmə verildi. Ancaq bunlar hansı qələbədən danışdırsa, bunu heç özləri də bilmədi. Ölkə rəhbərinin humanizm prinsipləri sayəsində Mehmanın üzərindən cinayət işinin götürülməsinə belə, Ə.Kərimli öz ucuz “namına” yazmağa çalışdı. Həqi-

Samux sakininin evində 33 kiloqram marixuana aşkar edilib

Daxili işlər orqanları tərəfindən kultivasiya yolu ilə yetişdirilən narkotik tərkibli bitkilərin aşkar edilməsi və bu qanunsuz fəaliyyətlə məşğul olan şəxslərin ifşa olunaraq məsuliyyətə cəlb olunmaları istiqamətində tədbirlər uğurla davam etdirilir. DİN-in mətbuat xidmətindən SİA-ya verilən məlumata görə, daxil olmuş məlumat əsasında Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsinin Qərb Bölgəsində Regional Şöbəsi əməkdaşları tərəfindən həyata keçirilən əməliyyat-axtarış tədbiri nəticəsində narkotik vasitələrin kultivasiyası ilə məşğul olmaqda şübhəli bilinən Samux rayonunun sakini Xəliq Mustafayev saxlanılıb.

Onun evinə baxış zamanı 33 kiloqram 685 qram marixuana aşkar olunaraq götürülüb. Saxlanılan şəxs narkotik tərkibli bit-

kiləri şəxsi təsərrüfatında əkdüyünü və onlara qulluq edərək yetişdirdiyini bildirib. Əməliyyat tədbirlərinin davamı olaraq X.Mustafayevin evindən müvafiq sənədləri olmayan “İJ-54” markalı tüfəng və 3 ədəd patron aşkarlanaraq götürülüb. Faktla bağlı Baş İdarənin əməkdaşları tərəfindən istintaq tədbirləri davam etdirilir.

Sumqayıtda qadın bıçaqlandı

Yanvarın 23-də saat 06:00 radələrində Sumqayıt ŞPİ-nin 4-cü Polis Bölməsinə şəhər sakini olan bir qadının bıçaq xəsarəti ilə xəstəxanaya gətirilməsi barədə məlumat daxil olub. DİN-in Mətbuat Xidmətindən SİA-ya verilən məlumata görə, dərhal polis əməkdaşları tərəfindən müvafiq tədbirlər həyata keçirilib. Araşdırmalarla bıçaq xəsarətinin münasibə zəminində yetirildiyi müəyyən edilib. Keçirilmiş əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində qəsdən sağlamlığa ağır zərər vurmaqda şübhəli bilinən Abşeron rayon sakini R.Nəcəfov polis əməkdaşları tərəfindən saxlanılıb. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Rusiyada axtarışda olan şəxs Azərbaycanda saxlanılıb

Rusiyada axtarışda olan şəxs Azərbaycanda saxlanılıb. DİN Mətbuat Xidmətindən SİA-ya verilən məlumata görə, Binəqədi RPİ 5-ci Polis Bölməsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Rusiya Federasiyası Cinayət Məcəlləsinin 162-ci maddəsi (quldurluq) ilə axtarışda olan Rusiya vətəndaşı X.Qəribov saxlanılıb.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Azərbaycanda incəsənətin bir növü olan musiqi sənəti də inkişaf edir. Azərbaycanda 1920-ci ilədək musiqi təhsilinə xüsusi diqqət verilməmişdi. Üzeyir Hacıbəyovun xatırladığına görə: "Bakı çar hökumətinin quberniya şəhərlərindən biri ərdd olunan zamanlarda burada "Rus imperiya musiqi cəmiyyəti" adlanan bir müəssisəyi-musiqiyənin şöbəsi olmaq üzrə bir musiqi məktəbi mövcud idi. Bu məktəb Bakıda iyirmi beş sənəlik uzun bir müddət ömr sürüb müntəzəm bir surətdə yaşadığı halda, qapılarını musiqi təhsili arzusunda bulunan türk balaları üçün daima bağlı saxladılar. Bu qədər uzun bir zaman içində bu məktəbdə bir nəfər də olsun yerli türklərdən oxuyan və məktəbi bitirən olmadı. Məktəbin mövcud olub-olmadığı haqqında yerli türklərin xəbəri belə yox idi". Bu gün Azərbaycanda musiqi məktəblərinin böyük şəbəkəsi və yüksək ixtisaslı musiqiçilərin hazırlanmasını təmin edən Ü.Hacıbəyov adına Azərbaycan Dövlət Musiqi Akademiyası fəaliyyət göstərir.

M.F.Axundov adına Azərbaycan Opera Teatrının hərtərəfli inkişafına böyük diqqət yetirilir. İndi bu teatrın istedadlı yaradıcı kollektivi və zəngin repertuarı var.

Azərbaycanda musiqi mədəniyyətinin inkişafında Bakıdakı Müslüm Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyası və Gəncə Filarmoniyası böyük rol oynamışdır. Bu musiqi mədəniyyəti ocaqları əhali arasında bütün dünya bəstəkarlarının əsərlərini geniş surətdə təbliğ etmişlər. Adıçkilən filarmoniyamızın repertuarlarında başlıca yeri isə Azərbaycan bəstəkarlarının əsərləri tutur. Bakı Filarmoniyasında sazçı qızlar ansambli təşkil olunmuşdur.

Azərbaycan xalq musiqi sənəti geniş inkişaf etmişdir. Xalqın böyük hörmətini və rəğbətini qazanmış qocaman musiqi xadimləri tarzən Qurban Pirimov, xanəndə, böyük muğam ustası Xan Şuşinski Azərbaycan xalq musiqisini və mahnılarını cilalayib çox yüksək səviyyəyə qaldırmış, onların layiqli davamçıları, Firəngiz Əhmədova (1928), Gülxar Həsənova (1918), Həqiqət Rzayeva (1907-1967), Yavər Kələntərli (1902-1979) və onlarla başqaları bu sənətin ən yaxşı ənənələrini qorumuş və inkişaf etdirmişdir. Bu sahədə Azərbaycan Dövlət Mahnı və Rəqs Ansamblının böyük xidmətləri olmuşdur. Bu ansamblın Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının kollektivi ilə birgə çıxışları bizim respublikamızda da, onun hüdudlarından kənar da geniş tamaşaçı kütləsinin əsl həyəcanına səbəb olur.

Sovet hakimiyyəti illərində Azərbaycan musiqisi yeni janrlarla zənginləşdi, onlardan biri də baletdir. Qara Qarayevin "Yeddi gözəl", "İldırımlyollarla" baletləri böyük şöhrət qazandı. Fikrət Əmirovun "Sevil" operasının, "1001 gecə" baletinin tamaşaları müvəffəqiyyətlə keçir.

Musiqili komediya janrı da böyük inkişaf yolu keçmişdir. Bakıda ilk dəfə 1938-ci ildə musiqili komediya teatri açılmış, yeni teatrın repertuarındakı ilk musiqili komediyalar Üzeyir Hacıbəyovun "O olmasın, bu olsun" və "Arşın mal alan" komediyaları olmuşdur. Sonrakı illərdə teatrın repertuarı "Məhəbbət çiçəyi", "Beş manatlıq gəlin", "Hicran" və neçə-neçə belə komediyalarla olduqca zənginləşmişdir. Bütün bu nailiyyətlərdə Azərbaycan qadınının payı elə aydındır ki, heç bir izahə və tərifi ehtiyac qalmır. Musiqili komediya janrının ən böyük səhnə ustalarından biri olan xalq artisti Nəsimə Zeynalovanın bu sahədəki xidmətini qeyd etmədən ötmək isə qətiyyətlə mümkün deyil.

Azərbaycan xalqının böyük nailiyyətlərindən biri də milli kino

sənətinin inkişafıdır. Yaşı 100-ü ötmüş Azərbaycan kinosu milli şüurun bir hissəsinə çevrilmişdir. Kinonun məqsədi yeni olanın əlaqə və qarşısızalmazlığını göstərmək, bu yeni olan uğrunda mübarizə aparan qəhrəman obrazları yaratmaq, cəmiyyətin demokratikləşdirilməsi yolundakı ziddiyyətləri açıb göstərmək, konfliktlərin real kəskinliyini və mübarizənin qızgınlığını obrazlarda verməkdir.

Kino sənəti ayrı-ayrı filmlərin səpələndiyi bir sahə deyil, əksinə, o, həyatın özü kimi özündə müxtəlif dəyərli və müxtəlif səviyyəli əsərləri birləşdirən bir prosesdir. Odur ki, son zamanlar çəkilmiş bir sıra filmlər vətəndaşlıq problemi nə həsr edilmişdir. Onlardan R.İbrahimbəyov, R.Ocaqov, R.Qəmbərovdan ibarət kollektivin yaratdığı "İstintaq", N.Xəzri, L.Jukovski, O.Mirqasımovdan ibarət kollektivin "Anlamaq istəyirəm" filmləri əlamətdardır. Erməni təcavüzünü və bu təcavüzə səbəb olan erməni xislətini, eləcə də, həmin çirkin hərəkət və münasibət qarşısında özünü ləyaqətlə aparan Azərbaycan vətəndaşı obrazını canlandırmış "Fəryad" filmi, bu filmin rejissoru və baş rolunun ifaçısı Ceyhun Mirzəyev düşməne nif-

(1912) və b. kimi qadın rəssamların əsərləri öz ideya məzmunu və bədii həllinə görə kişi rəssamların əsərlərindən geri qalmır.

Azərbaycan incəsənətinin üzərinə XX əsr boyu keçdiyi inkişaf yolunun sonunda - 90-cı illərdə, bütün başqa milli sənət növləri kimi, xalqın taleyində dönüş yaradan böyük hadisə və sarsıntılar əks etdirmək vəzifəsi düşdü. Belə hadisələrdən biri də 1990-cı ilin 20 yanvarında baş vermiş, müxtəlif millətlərdən, dinlərdən olan 136 nəfər uşaq, qadın, kişi vətəndaşın həyatına son qoyan, yüzlərlə qəribə, cavanı əbədi əlil edən, nə qədər insanın soraqsız itib-batmasına səbəb olan qanlı yanvar qırğını oldu. Ölkənin rəssam və heykəltəraşları ata-babaların miras qoyub getdiyi torpaqları əlimizdən almaq üçün törədilmiş bu alçaq təcavüzə biganə qalmaq istəmirdilər. Az sonra onların bu mövzuya həsr edilmiş əsərlərinin sərgiləri təşkil olundu. Özünü də bu mövzuya yaşlı nəslin nümayəndələrinin əsərləri ilə yanaşı, gənc nəslin istedadlı nümayəndələrinin müraciət etmələri sərgilərin ekspozisiyasının daha zəngin olmasını, mövzunun daha ətraflı əhatə olunmasını təmin edirdi. İncəsənət ustaları Vətən uğrun-

Azərbaycan incəsənətinin inkişafında mühüm rol oynayan qadınlarımız

rətlə alışıb-yanan ürəklərdə dərin iz buraxmışlar.

Filmə Azərbaycan və erməni tərəflərinin əsirlərə münasibəti, yurdsevər insanların qəhrəmanlığı, xainlərin alçaqlığı, azərbaycanlı və erməni qadın obrazları çox məharətlə, reallığı tam əks etdirən yüksək obrazlılıq səviyyəsində işlənmişdir.

XX əsrin əvvəllərindən başlayaraq, təsviri incəsənət çoxqun çiçəklənmə mərhələsinə qədəm qoydu. Bəhruz Kəngərli (1892-1922), Əziz Əzimzadə (1880-1943) kimi xalq içərisindən çıxmış azsaylı rəssamlar geniş xalq kütlələri arasında şöhrət qazanan ayrı-ayrı təsviri sənət nümunələri yaratmağa nail oldular. Öz əsərlərində ən mütərəqqi yaradıcılıq metodu olan realizm metodunu təsdiqləyən Azərbaycan rəssamları sənətlərini xalqın xidmətinə verərək, böyük yaradıcılıq nailiyyətləri əldə etdilər. Sonrakı dövrün rəssamları arasında qadınların sayı da hiss olunacaq dərəcədə çoxaldı. Maral Rəhmanzadə (1916), Güllü Mustafayeva (1921), Elmira Şahtaxinskaya (1930), Vəcihə Səmədova (1924-1965), Bədürə Əfqanlı

da şəhid olmuş qəhrəman vətəndaşlarımızın xatirəsinə kətan əsərində, daşda və marmərdə əbədiləşdirdilər. Sərgilərdə nümayiş etdirilən hər bir əsər diqqətəlayiq idi, çünki incəsənət ustaları bu ağırlığı, bu kədəri özləri də yaşadıklarından, onları olduqca aydın, fəlsəfi düşüncələr doğuran və yaddaşı möhkəmləndirən cizgilərlə nəzərə çatdırırdılar. Bu mənada, 1991-ci ilin 28 mayında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 73 illiyi münasibətilə "İçərişəhər" bazar meydanında açıq səma altında təşkil olunmuş sərgidə nümayiş etdirilən əsərlərdən gənc rəssam Cəbrayıl Hünərini işlədiyi triptax böyük marağa səbəb olmuşdu. İnsanı yəndən o faciəli gecəyə aparan, faciənin miqyasını xatırladan, böyük dəhşətini yaşadan, oyma (qravüra) üsulu ilə işlənmiş bu əsər tamaşaçını ilk baxışdan sarsıdı. Başqa bir gənc rəssam Rauf Əliyevin "Xilas-kar ordu" adlı, Fəvvarələr bağı yaxınlığındakı gül pavilyonunun sərgi salonunda "20 yanvar" faciəsinin 10-cu ildönümü günündə təşkil olunmuş sərgidə nümayiş etdirilən əsəri də çox diqqətəlayiq əsərdir. Bu əsərdə müəllif Rusiya imperiya-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

sının kommunist beynəlmiləçiliyi bayrağı altında Azərbaycanı yəndən qəsb edib Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varlığına son qoyduğu 28 aprel 1920-ci il günü ilə Sovet imperiyasının ermənilərə havadarlıq edib xalqımızın iradəsini qırmağa cəhd göstərdiyi 20 yanvar 1990-cı il günü arasındakı paralelliyi üzə çıxarmağa cəhd göstərir və buna məharətlə nail olur. Arasında yetmiş il keçmiş bu iki hadisənin eyniyyətini obrazlı şəkildə canlandıran müəllif xalqın qan yaddaşını oyatmağa qadir əsər yaratmışdır. Əsərə baxan azərbaycanlı dərhal dərk edir ki, 20 yanvar 1990-cı ildə əldə silahla silahsız adamların qanını tökən işğalçı rus ordusu, 1920-ci ildə olduğu kimi, indi də Azərbaycan xalqının suverenlik əldə etməsinin qarşısını almaq üçün bu çirkin üsula əl atmışdır.

İncəsənətin başqa bir növü heykəltəraşlıq da böyük inkişaf yolu keçmiş, həm kişi heykəltəraşlarının müxtəlif mövzulardakı çoxsaylı, eləcə də, qadın obrazlarını canlandıran əsərləri ilə, həm də qadın heykəltəraşların öz əsərləri ilə zənginləşmişdir. Qadın obrazlarını əbədiləşdirən ən əlamətdar heykəltəraşlıq nümunələrindən şairə Na-

tanın abidəsini (müəllifi Tokay Məmmədov) və "Azad qadın" abidəsini (müəllifi Fuad Əbdürrəhmanov), məşhur heykəltəraş qadınlarından Həyat Abdullayevanı (1912), Zivər Məmmədovanı (1902-1980), Münəvvər Rzayevanı (1929) göstərmək olar.

Ötəri izahlardan göründüyü kimi, ədəbiyyat və incəsənət əsərləri yalnız bu və ya başqa məlumatı bildirməklə, yalnız faktlar haqqında məlumat verməklə qalmayıb, insanı öz ətrafındakı gerçəkliyi və öz şəxsi həyatını yəndən yaşamağa, hiss etməyə qadir olduğuna inandırır. Gerçəklərlə üzvi surətdə bağlı olan ədəbiyyatın və incəsənətin inkişafını gerçəklikdəki dəyişikliklərin baş verdiyi zaman nizamlayır. Ədəbiyyat və incəsənətlə, onların nəticəsi olan əsərlərlə ünsiyyət şəxsiyyətin və xalqın mənəvi mədəniyyətinin zənginləşməsinin başlıca mənbələrindən biri olduğu üçün, təbii ki, yüksək amallara bağlı qadın ruhunu daim özünə cəlb etmiş, indi də etməkdədir. Azərbaycan qadınları da bu məsələdə istisna təşkil etmirlər.

Vahid Öməröv,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Yuxusuzluğa necə qalib gəlməli: 7 məsləhət

Çox vaxt insanlarda kəskin və ya stresslə bağlı yuxusuzluq müşahidə olunur. Bu, orqanizmin xarici amillərə reaksiyasıdır. İnsan sakitləşəndə və stress vəziyyətindən çıxanda yuxu da normallaşır. M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin yuxu təbabəti bölməsinin müdiri Mixail Poluektov bu barədə fikirlərini bölüşüb. Alim yuxusuzluğa qalib gəlmək üçün bir neçə məsləhət verib.

AZƏRTAC "MedikForum"a istinadla xəbər verir ki, M.Poluektovun sözlərinə görə, yuxusuzluq xəstəlik deyil, sindromdur. Əsas xəstəliyi müalicə edən kimi, yuxusuzluq da aradan qalxır.

Həkim deyib: "Yuxusuzluğun xroniki forması daha ağırdır. Belə yuxusuzluq aylarla davam edə bilər. Yuxunun uzun müddətə pozulması ciddi fəsadlara gətirib çıxarır: immunitet zəifləyir, ürək-damar xəstəlikləri, diabet və onkoloji xəstəliklər riski artır".

Bes mütəxəssis yuxusuzluğa qalib gəlmək üçün hansı məsləhətləri faydalı hesab edir?

Yataqdan qalxmaq. Bəzən yuxunun pozulması üçün ciddi əsas olmur. Lakin insanda yuxusuzluğu gözləmə sindromu formalaşır. O, yuxuya gedə bilməyəcəyindən ehtiyat edir. Psixofizioloji faktor yaranır. Bu halda yataqdan qalxıb başını sakit bir işlə qatmaq lazımdır, onda yuxu öz-özünə gələcək.

Həkimə müraciət etmək. Əgər yuxusuzluq problemi iki-üç həftə davam edirsə və yuxunu müstəqil normallaşdırmaq cəhdləri səmərəsizdirsə, həkimə müraciət etmək lazımdır.

Fiziki fəallıq. Həkimlər yuxusuzluğa qalib gəlmək üçün məşq etməyi məsləhət görürlər. Yatmağa getməzdən 6 saat əvvəl idmanla məşğul olmaq çox faydalıdır. Müntəzəm fiziki fəallıq yuxunun keyfiyyətini yaxşılaşdırır. Bunu elmi tədqiqatlar da təsdiq edir.

Dəqiq vaxt rejimi. Yuxusuzluğa qalib gəlmək üçün eyni vaxtda yuxuya getmək və yuxudan oyanmaq lazımdır. M.Poluektovun sözlərinə görə, dəqiq vaxt rejimi nəinki yuxuya getmə probleminin həllinə, həm də gündüzlər insanın özünü gümrah hiss etməsinə kömək edir. Stimulyatorlardan imtina etmə. Əgər yatmağa 6 saat qalmış fiziki hərəkətlər faydalıdırsa, yatmadan əvvəl həm fiziki, həm də əqli fəaliyyəti məhdudlaşdırmaq lazımdır. Bundan əlavə, axşam saatlarında qəhvə, çay və spirtli içki içmək məsləhət görülmür, çünki onlar orqanizmə stumullaşdırıcı təsir göstərir. Işıqlandırma zəif, səslər isə boğuc olmalıdır. İntim münasibət. Alimlər yatmadan əvvəl yalnız intim yaxınlığı məsləhət görürlər. Bu zaman kişilərin orqanizmində gümrahlaşdırıcı dopamin hormonunu sakitləşdirən prolaktin hormonu, qadınların orqanizmində sütləşdirici oksitosin hormonu əmələ gəlir. Sakitləşdirici içkilər. Yuxusuzluğa qalib gəlmək üçün çox vaxt xalq təbabəti vasitələri, məsələn, bal qatılmış isti süd, çobanyastığı çayı və digər sedativ bitki komponentlərinin çayları tövsiyə olunur. Alimlərin fikrincə, bu çayların aşkar yuxugetirici təsiri yoxdur. Lakin əgər insan belə çayların ona kömək etdiyini düşünürsə, onlardan imtina etməməlidir.

"Bavariya" ABŞ-dan 18 yaşlı futbolçu transfer edib

"Bavariya" heyətinə yeni futbolçu cəlb edib. Almaniya klubunun saytında yer alan xəbərə görə, Münhen təmsilçisi ABŞ-in "Dallas" klubundan Kris Riçardsı transfer edib. 18 yaşlı amerikalı müdafiəçi ilə 4,5 illik müqavilə imzalanıb. Qeyd edək ki, Riçards ötən mövsüm "Dallas"da 21 oyuna çıxıb və 2 qol vurub.

ELAN

ADPU-nun İbtidai təhsil fakültəsinin IV kurs tələbəsi Məmmədova Mərziyə Fəxrəddin qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətname: № 022492

<http://www.ses-news.az>

<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.

"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAc, SİA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur

Tiraj: 5500

SƏS

Son səhifə

26 yanvar

AFFA millinin baş məşqçisi ilə bağlı məlumat yayıb

Azərbaycan milli komandasının hazırda vakant olan baş məşqçi vəzifəsinə təyinatla bağlı namizədlərin müzakirəsi prosesi davam edir. Bu barədə AFFA-nın saytı xəbər yayıb. Ötən dövr ərzində müxtəlif ölkələrdən olan məşqçilərlə görüşlər keçirildiyi bildirilib. Yaxın gələcəkdə namizədlərin qısa siyahısının hazırlanması nəzərdə tutulub. AFFA-nın Məşqçilər Komitəsinin tövsiyələri də nəzərə alınmaqla hazırlanacaq qısa siyahı müvafiq qaydada AFFA rəhbərliyinə və İcraiyyə Komitəsinə təqdim olunacaq. Proseslə bağlı rəsmi məlumatlar operativ və dəqiq şəkildə ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılacaq.

Leandru Jardim "Monako" nun baş məşqçisi oldu

Fransanın "Monako" klubunun baş məşqçisi Tyerri Anri komandadan istefaya göndərildikdən sonra komanda yeni çalışdırıcının adını açıqlayıb. "L'Equipe" yazır ki, bu, klubu 2017-2018-ci il mövsümündə çalışdıran portuqaliyalı mütəxəssis Leandru Jardimdir. Klubun vitse-prezidenti Vadim Vasilyev yeni baş məşqçi ilə 1,5 illik müqavilə imzalanacağını bildirib. Həmçinin Tyerri Anrinin gedişindən sonra klubun idman direktoru Maykl Emanolanın da vəzifəsindən azad olunacağı gözlənilir. Qeyd edək ki, Leandru Jardim klub ilə ən yaxşı nailiyyəti Fransa çempionu adı qazanmaq və UEFA Çempionlar Liqasının yarımfinalına yüksəlmək olub. "Monako" cari mövsümdə ölkə çempionatının turnir cədvəlində 19 yerdə qərarlaşıb.

Novak Cokoviç turnirin finalına yüksəlib

Yanvarın 25-də "Australian Open-2019" turnirində kişilər arasında yarımfina mərhələsinin ikinci qarşılaşmasında Novak Cokoviç və fransalı Lukas Pouille üz-üzə gəliblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, "Roda Leyver Arena" kortunda keçirilən görüşün hər üç seti serbiyalı Novak Cokoviçin xeyrinə başa çatıb (6:0, 6:2, 6:2). Beləliklə, yanvarın 27-də keçiriləcək finalda ATP-in reytingində ilk iki yeri tutan tennisçi qarşılaşacaq. Xatırladaq ki, bir gün əvvəl keçirilən yarımfina oyunu ispaniyalı Rafael Nadalın qələbəsi ilə başa çatıb. Hazırda Cokoviç reytingin birinci, Nadal isə ikinci pilləsində qərarlaşıb.

Serbiyalı tennisçi "Böyük dəbilqə" seriyası turnirlərində 13 dəfə fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxmağa nail olub. O, "Australian Open" turnirinin beşqat qalibidir. Rafael Nadal "Böyük dəbilqə" seriyası turnirlərində 15 dəfə qalib gəlib. O, "Australian Open" turnirini bir dəfə - 2009-cu ildə qazanıb. Qeyd edək ki, "Australian Open" "Böyük dəbilqə" seriyasının 2019-cu il mövsümündəki ilk turniridir. Turnirin ümumi mükafat fondu 44,5 milyon dollardır.

"Çelsi"nin futbolçusu rəsmən "Fənərbaxça"da!

Çelsi"nin futbolçusu Viktor Mozesin "Fənərbaxça"ya keçidi rəsmiləşib. İstanbul klubunun rəsmi saytında yer alan xəbərə görə, 28 yaşlı yarımmüdafiəçi 2019/2020 mövsümünün sonuna kimi icarə əsasında İstanbul təmsilçisində çıxış edəcək. Qeyd edək ki, V.Mozes bu mövsüm Premyer Liqada cəmi 2 matçda oynayıb.

